

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az átmeneti idő alatt hetenként egyszer jelenik meg.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt

Kiadásért felelős: Szilassy Zoltán, az OMGE igazgatója.

Felolvasó szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztő: Rothmayer Imre.

Szerkesztőség: Budapest, IX., Műtelek-u. 8. Telefon: József 51-06.

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: József 99-32.

Előfizetési árak

1 évre	520 K.	OMGE tagoknak a tagdíj díján kívül
1/2 évre	260 "	1 évre
1/4 évre	130 "	1/2 évre
1/8 évre	65 "	1/4 évre

Egyes szám ára 12 K.

Előfizetést csak a naptári negyedévek szerint fogadunk el. Külföldre (megszállított területekre is) a fenti előfizetési árak kétszerese.

TARTALOM:

- Osztályadó.
- Damokles kardja.
- Szociáldemokraták, mint földosztók.
- A talajlazítás a többtermelés szolgálatában. (Blascok Ferenc.)
- Rozsfajtáink javítása kalászkiválasztás útján. (Grabner Emil.)
- A veszélyesség újabb aggasztó terjedése. (Hutylra Ferenc.)
- Új rendeletek.
- Levélszékény. (A juhkullancs irtása.)
- Mezey Gyula f.
- Terméskilátások.
- Vegyes közlemények.
- Időjárás.
- Társaság, Kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

Egyről-másról.

(Osztályadó. — Damokles kardja. — Szociáldemokraták, mint földosztók.)

Osztály-adó.

Szombaton jelent meg a földművelésügyi minisztérium jelentése, a mezőgazdasági helyzetről és a terméskilátásokról, amely már számszerű adatokat is közöl. Alig jelent meg a termésjelentés, melynek adatai szerint a terméskilátások gyengébbek, mint a tavalyi termés volt, máris felvetik bizonyos körök a maximálás kérdését és sürgetik annak életbeléptetését. Egyik esti lap a búzának július 15-től kezdődő maximálását követeli, augusztus 1-ére pedig a legfőbb élelmicikkeknek az 1914. évi ár negyvenszeresére való maximálását kívánja.

Elmondottuk már számtalanszor, hogy nincs kifogásunk a maximálás ellen, ha azt minden vonalon egyformán végrehajtják, tehát nemcsak azt szorítják le, amit a gazda termel, hanem azt is, amit a gazda fogyaszt. Am ha a gazdát a már kipróbált módon arra kényszerítik, hogy kötött árakon adjon el a terményeit, míg a világparitási árakon kénytelen a szükségleteit beszerezni, akkor a termelő kedvet és a befektetésekre való készséget bénítja meg és mesterségesen csökkenti a termelést. Ez pedig senkinek sem lehet érdeke.

Nem akarják tudomásul venni, hogy a mezőgazdasági termelés az ipari termeléssel szemben máris jelentékeny hátrányban van. Az ipari produktumokat semmiféle kivételi illeték nem terheli, az ipari export tehát a világgiazi árakat élvez. Ezzel szemben a mezőgazdasági termelés igen jelentékeny kivételi díjakkal van sújtva, akár az állatkivételi illetékeket tekintjük, akár a búzára nehezedő kivételi terhet. A kivételi díjak címén az állam több ezer millió korona jövedelemhez jut a termelők rovására; ez a közvetlen haszna. A közvetett haszon pedig a fogyasztók javára az, hogy az állatok és a termények ára idehaza annival olcsóbb a külső piaci áraknál, amennyire a kivételi díjak és illetékek összege rug. Ezen a réven a mezőgazdaság óriási jövedelemről esik el, ahhoz a jövedelemhez képest, amelyre szert tehetne, ha az ipari termelés javára fennálló szabadforgalmat élvezhetné.

Tessék csak kiszámítani, hogy a mezőgazdasági értékesítésnek ez a megkötése milyen terhet jelent a gazdák mérlegén, milyen könnyebbé teszi az állam és a fogyasztók mérlegén s tessék hozzávetni, mennyi kárt okoz a kivételi ügyek nehézkes bürokratikus kezelése, a kivételi politika ingadozása és habozása, ami miatt nem egyszer elesünk a kedvező konjunktúráktól és sok százmillió érvágásokat szenvedtünk és tessék azután arról beszélni, hogy ki más ismeri meg ebben az országban a mezőgazdaságnak ezeket a különleges teherterheléseit? De a kritikusok mindég csak a néhány száz millió korona földadó kicsinységén akadnak fenn, nem véve figyelembe, hogy a mezőgazdaság az értékesítési adó címén máris ezer milliókat fizet.

Damokles kardja.

A kormányaink és a pénzügyminiszter a nemzetgyűlésen programot adott. Semmi változás a programokban, ahhoz képest, amit a kormány törekvéseiről már eddig is hallottunk. Bethlen István gróf is élénken érzi, hogy Magyarország képtelen talpraállani, ha csonkasága mellett még a jóvátételi követelések bizonytalan súlyát is szenvednie kell. Mégis meg akar tenni minden lehetőséget, hogy a gazdasági összeomlás veszedelmét elhárítsa. Programja nagyjában a következő: Nemzetgazdasági szempontból első teendőnk nem költöni túl a jövedelmünkön.

A kiadások csökkentése révén nem juthatunk olyan eredményekhez, amelyek megmenthetnék az országot. Nincs hát más segítség, mint a jövedelmek szaporítása. Ennek egyik feltétele a termelés fokozása, amire nézve azonban a kormány nem szándékozik közrehatni nagyobb állami befektetésekkel, mert fél a pénzjegyszaporítás káros következményeitől. Így hát inkább csak a magán-tevékenységet kívánja jobban alátámasztani célszerű gazdasági és kereskedelmi politikával, amely végső céljában a szabadforgalom tökéletes helyreállítására irányul. Másik — és ugyálszik, igen súlyos — eszköze lesz az államjövödelmek szaporításának az adószajtó. A pénzügyminiszter egyszerűsített adórendszert, de jóval kiadósabb adónemeket ígér. Az egyszerűsítésre már csak azért is szükség van, mert a Hegedüs-féle adótörvényeket nem bírják végrehajtani. Azoknak az adóknak, amelyek a jövedelem bevallásától, illetve kikutatásától függenek, csak kis százaléka folyik be. Szükségképpen elő áll tehát az a helyzet, hogy az adómorál csödjét a könnyen megfogható tárgyakon és jövedelmeken kell behozni s ez pedig elsősorban a föld, amelyet aranyparitási alapon kívánunk megterhelni.

Ebből a koncepcióból egyelőre csak annyi biztos, legalább is a legbizonyosabb, hogy az adó nagyobb lesz s ezzel együtt természetesen a drágaság is fokozódni fog, mindaddig, amíg az állam pénzügyi egyensúlyba jut s ennek folytán valutánk megjavul. Kállay pénzügyminiszter terve szerint 3-5 éven belül-rendbe lehet hozni az állam pénzügyeit a polgárság teherbíróképességének és a kapitalisták aldozatosságának kihasználásával, feltéve, hogy a reparációs politikával nem fogunk bennünket megnyomorítani. Sajnos, ez a feltevés nagyon is optimisztikus. Igaz, most bizonyos enyhülés állott be a reparációs kérdésben, mert a kormánynak sikerült kieszközölnie a részletekben való törlesztést. Ez az engedékenység azonban kétségtelenül összefügg Magyarország nyomasztó pénzügyi helyzetével s ha a helyzetünk javulna, előreláthatóan a jóvátétel kérdésében is más megítélés alá esnénk. Míg a jóvátételi követelések rettenetes bizonytalanságát nem sikerül elhárítanunk, addig voltaképpen sohasom tudjuk, hogy kinek aratunk.

A liztharmat és fűrtperonospora ellen egyetlen bevált szer a jó

rézkénpor

melyet fújtatással kell a szőlő lombjára és fűrtjeire juttatni

Eladása a M. Kir. Földművelésügyi Miniszter 36111/922. sz. rendeletével engedélyezve.

Ára kötelezettség nélkül. 50 kilós zsákokban, csomagolás nélkül, kg.-kint — 64.— K

5 és 10 kilós postacsomag, csomagolással együtt, kg.-kint 68.— "

Kapható a Magyar **MEZŐGAZDÁK Szövetkezeténél**

Budapest, V., Alkotmány-utca 29.

Szociáldemokraták, mint földosztók.

A szociáldemokrata képviselők a nemzetgyűlésen deklarációt olvastak fel, amely a többek között a földreform kérdésével is feltűnő buzgalommal foglalkozik. Feltűnő, hogy a szociáldemokraták a földosztás híveinek vallják magukat, mert hiszen elvi programjukkal kétség-telenül ellenzik az a törekvés, hogy új és új existenciákat teremtsenek a magántulajdon rendszerére alapján. A szociáldemokraták ideológiájában a meglevő parasztság is csak mellesleg rossz, akit eltűrésért, mert nem mer vele szembeállítani. Végső célja nem a magángazdaságok szaporítása, hanem ellenkezően, a termelési eszközök köztulajdonba vétele és a szociális termelés. Ezt minden iskolágyermek tudja már. Ezzel az elvi törekvéssel szemben a földosztás követelése csupán a taktikai célszerűségnek tett engedelmény, amely a szociálistáknak két előnyt is ígér. Egyik az, hogy a földművelők között népszerűsége tesznek szert, a másik az, hogy földosztás útján megtörik a közép- és nagybirtokosokat s ezzel gyengítik a nemzeti jogrend legszilárdabb lábvető pontjait. Attól éppen nem tartanak, hogy az új keletkezési kisbirtokosok alá fogják támasztani a magántulajdon és a kapitalizmus rendjét, mert ők nagyon jól tudják, hogy az egytől-három holdas törpebirtokosok valójában proletárexisztenciák lesznek. Ők tehát örvendenek annak, ha a gazdasági cselédék és részes munkások apasztásával a birtokosok körén belül, mesterségesen tenyésztjük ki az agrárproletáriátust. Kezdetnek ez elég, a többi majd elvégzi a propaganda.

Tökéletesen érthető a szociáldemokraták földosztó kedve, csak az az érthetetlen, hogy földosztást követelnek azok is, akik ezen a módon éppen a szociálista propaganda ellen akarunk védekezni. Ugyanazon orvosságtól kétféle, mérően ellentétes hatást várnak. Itt valakinek Kegyetlenül csalódnia kell s attól tartunk, hogy ez a valaki nem a szociáldemokrácia lesz!

NÖVÉNYTERMESZTÉS**ÉS
MŰTRÁGYÁZÁS**

Rovatvezetők: Kerpely Kálmán és Gyárfás József.

**A talajlazítás a többtermelés
szolgálatában.**

Terméseink eredménye elsősorban a talajunkban lévő nedvesség mennyiségétől függ.

Különösen Magyarországon a csapadéeloszlás a szélsőségek legmesszebb menő határai között ingadozik. Ezen változtatni, sajnos, nem áll módunkban, mégis a mainál lényegesebben biztosabbá tehetnők a gazdálkodás eredményeit.

Ne gondolják a gazdatársak, hogy Németország, egyedül az előnyösebb klímájánál fogva, tud sokkal jobb eredményeket elérni. Megmutatta a múlt évi, Németországban is uralkodó rendkívüli nagy szárazság, hogy a szárazság ellenére is lényegesen többet tudtak termelni, mint mi.

Még azt sem fogadhatom el ellenvetésnek, hogy a németeknek módjukban van ma is műtrágyákat elfogadható áron beszerezni! Ez csak egyik oka a terméseik többletének és ha nekünk ebbe is kerül a műtrágya, mint nekik, mi is

éppen olyan jól felhasználhatjuk azt, mint ők. Aki ismeri talajának tápanyagkészleteit és azon műtrágyákat adja földjeinek, amelyekre a belévetett terményeinek éppen szüksége van, a mai magas árak mellett is busásan megtérülve látja a felhasznált műtrágyák árát. Hogy sokan más tapasztalatokra jutottak, ennek oka abban keresendő, hogy talajuk nem rendelkezett az annak érvényesüléséhez szükséges vízmennyiséggel.

Gyakorlati tapasztalatok igazolják, hogy a talajba kerülő és bent lévő nedvesség konzerválása a gazdálkodás tilparancsolatának legfontosabbja. Minden eszközt meg kell ragadni, hogy ezt a leglelkiesmeretesebben végrehajthassuk. A takarmány, a gabonatarlók vagy bármi más terménytől letisztított föld felső rétegének 3-4" mélyen való meglazítását tárcsás boronával, rugósfogó kultivátorral, extirpátorral, grubberrel vagy ekével, már oly sokszor hangoztatták és magyarázták mindenféle alakban, hogy sokak előt unalmassá vált. Sajnos azonban, még mindég nem elégszer ahhoz, hogy ezt a fontos és elengedhetetlen munkát minden gazda meg is tegye. Az ekét azért hagytam mint talajlazító eszközt utóljára, mert a legtökéletesebb munkája dacára is a munkaközben beálló nedvesség elvesztése miatt leg több esetben a leghátrányosabb, mivel a legnagyobb felületet szellőzteti meg és ezáltal a hőhatás következtében a legtöbb nevésség párolog el a talajból. Ezért kerüljük mi a lehetőséghez mérten a tavaszi és nyári szántásokat.

Nem beszélve az őszi eké kerülő tarlókról, az volna az eszményi talajmunkálás, ha még az őszi folyamán a kapások után megtisztult földjeinket is azonnal meglazítanók és csak azután adnók meg nekik az őszi mélyszántást. Általánosán ismert tény ugyanis, hogy még a szeptemberi meleg napok és szél is óriási mennyiségű párologtatják el rövid idő idő alatt a meg nem szakított kapilláris talajok nedvességének. Már pedig amíg az ilyen szabaddá tett földek sorjában eke alá kerülnek, ha talán nem is hónapok, de hetek mindenestire eltelnek. A meglazított, vagy ahogyan általánosságban nevezni szokás, — a lebuktatott kalászos tarlók is, az őszi szántás idejéig rendszerint kapnak párszor csapadékot, amely nedvességet, ha azonnal nem konzerváljuk, a szántásig nagyrészt elveszítjük. Legtöbb ilyen már lebuktatott tarlónál, ha nem volnánk úgy berendezkedve, hogy az egészet a fentemlített gépek valamelyikével azonnal újból megmunkáljuk, ezen munkát, bár tökéletlenebbül, nehéz és megterhelt vasboronákkal is elvégezhetjük. Ha ezt a munkát egyidejűleg kereszt- és hosszirányban végezzük, szintén sokat nyerünk általa és erre még az sem mondható, hogy drága munka volna. Bár még a tökéletesebb gépekkel való megmunkálás is csak látszólag drága. Csak a következő évig kell türelommal lenni a gazdának és akkor nemcsak a termése eredményében, hanem a talajának tavaszi állapotában, annak további megmunkálhatóságában is tapasztalni fogja a különbséget.

Csodálatos és bámulatos, mindamellott természetes eredményeket lehet elérni nálunk is a talajoknak kellő időben és módon való felporhanyításával. A vezetésem alatti uradalom talajának összetétele a legnagyobb szélsőségek között mozog. Megtalálható itt a futóhomoktól kezdve mindenféle talaj, amelyre azt szokás mondani, hogy rossz. Meg kell itt jegyezniem,

hogy az uradalom tulajdonosa gyakran mondja azt, hogy nincsen rossz föld és rossz időjárás, csak rossz gazda. Ezen állítását 5 immár 32 éve igazolja is, mert ezeken a rossz, sovány talajokon bámulatos eredményeket ért el. Van itt kavicsos homok, vörös kavicsos agyag, szürke-feketekékes színtű agyagmarga stb. és mindez többé-kevésbé kavicsosallal keverve. Sajnos, van elég olyan tábla is, amelyben sokkal több a kavics, mint bármi más. Ezenkívül a legnagyobb baj, hogy az egész birtok általában, nagyon kevés kivétellel, már 20-30 cm. mélységben tiszta sivatár kavics.

Vannak olyan földjeink, amelyeket ha kellően meg akarunk munkálni, a kezelőtisztnek a szoros értelmében rajtuk kell ülni és felőnként megnézni; mert ha az arra kedvező érat elmulasztotta, nem tudja vagy csak rosszul megmunkálni. Ha pedig egyszer rosszul munkáljuk meg, évekig nem lehet őket helyrehozni. Egyik ilyen táblánkat, amelyben a múlt őszi évben őszi buza volt és a 80% os jégverés folytán alig 3-3 q buzát adott kat. h. ként, a buza lekerülte után azonnai 3" mélyen gözökekkultivátorokkal keresztbe és hosszába megmunkáltuk. Amint a gyomnövények kikelték, fogatos kultivátorokkal újból megmunkáltuk. Szeptember második felében elhatároztuk, hogy próbaképpen elvetjük ezt a táblát rosszal, holott azt a múlt télen már trágyáznunk kellett volna és beleje burgonyát ültetni. Egy negyedik kultivátorozás után (a kultivátor után mindig borona is megy, sőt indokolt esetben henger is) az én máskor alig megmunkálható táblám telve nedvességgel, ideálisan porozus volt és elvetettük. Ma ezen a sovány földön két méteres szármával kitűnő rozsunk van, ami, ha még ezután nem éri valami baj, kat. holdanként 14-16 q terméssel fizet. Erre mondta az uradalom tulajdonosa, hogy 32 év óta nem volt ez a tábla ilyen ideális állapotban. Egy másik futóhomokos tábla, amelyben biborhere volt, ennek lekerülte után május végétől, augusztus végéig négyszer lett a fentemlített gépekkel (kétszer motorgrubberrel) fokozatosan 2-7" mélységig megmunkálva és két héttel a vetés előtt megszántva. Ma ezen a földön is olyan rozs áll, hogy közel lesz a kat. holdanként 10 q-hoz. Egy harmadik, szintén biborheretábla, melynek talaja kavicsos agyag és homok, a biborhere lekerülte után és a nyár folyamán ötször lett kultivátorozva és ugyanannyiszor boronálva és szeptember második felében buzával elvetve. Szántva tehát egyáltalában nem volt. Ma ez a legjobb buzáunk, kat. holdanként 16-18 q magot fog sdní. Az említett táblákon: a vetés a múlt évi rendkívüli szárazság és hőség dacára nemcsak, hogy egyenletesen kikelt, hanem szépen fejlődött, kiválóan levélzús volt, talaját teljesen betakarta és ha bármikor megnéztem, mindig elegendő nedvességet találtam a talajban. Szemben ezzel az olyan buza-tábláinkon, ahol az előmunkálatok különböző okoknál fogva nem lehettek ilyen jók (tökéletes ugyan ez sem volt), feltűnően meglátszik a különbség.

Határozott véleményem, hogy a kellő időben és módon alkalmazott talajlazításokkal a legkötöttebb alföldi agyagot is (amelyet egyébként jól ismerek) porozussá és összehasonlíthatatlannal könnyebben megmunkálhatóvá lehet tenni. Ezzel aztán a talaj viztartalmának konzerválásán kívül előbb-utóbb meg fogunk szabadulni a gyomoktól is, amelyek a háború és kommun alatt csaknem mindenütt kétségbeesetten elszaporodtak. Azzal

D. PÁPAY - FELE OLTÓANYAG ÉS SZÉRUMINTÉZÉS ÉS VITTELKÖRÖZÉS ÉS... 2022

Védő oltások! Gyors védelmet nyújt. **ABORTUS VACCINA** alkalmazandó. Gyógyító oltások! Biztosan gyógyít.

NUTRICHIA TEJÜZEMENY ÉS TÁPANYAGTARTALMÚ BÚZÁSZÖR... TÁRSAS. Gyár: Budapest, I., Attila-ut 22. szám. Rendelések felvételre: VI., Teréz-kéret 21. szám.

Tejüzemi osztályának termékei: **FETTŐ** Dr. Fetichek Ottó nagy, kir. állatorvosi főisk. tanár, a tejhygiénai laboratórium vezetőjének előírása szerint és ellenőrzésével készült. **Sajtoltó por** (1:100,000) **Sajtoltó por** (1:100,000) Folyékony sajtoltó (1:10,000)

! Allami ellenőrzés alatt! 173

pedig, hogy a gyomot irtjuk, nemesak a talaj azon tápanyagkészletének megtakarítását érjük el, amelyet a gyomok elvonnak a földből, hanem még az ezek által kivont lényeges mennyiségű nedvességet is megtakarítjuk.

Megjegyzem hogy a kultivátorozást úgy hajtuk végre, hogy az első 2,5-3", a második 4", a harmadik 5", a negyedik 6", az ötödik 7" mélyen történjék. Ez a fokozatosan történő réteglazítás rendkívül módon megkönnyíti a további talajművelést — pl. a szántást — és csakis így lehet elérni, hogy a rossz strukturájú talajainkat nehézségek nélkül megjavítsuk. Fontos azonban az, hogy a talajlazító gépek az aratókat vagy aratógépeket nyomon kövessék és egy-két napot se mulasszának el. A talaj ilyen módon való megmunkálásának jórészt már az első évben, de ha itt még nem, a második évben már bizonyára meglesz az a hatása, hogy a talaj nem lesz rögső.

Egy másik igen fontos munka, mely a talaj nedvességét lényegesen konzerválja, a gyomot irtja és a talajt levegőhöz juttatja az, hogy kalászosainknál kevesebb magot vetve, vessük azt nagyobb sortávokra és kapáljuk azokat. Talán az alföldi gazdáknak kétségei fognak támadni a nagyobb sortávokra és kevesebb vetőmagra mondván, hogy az késlelteti a beérést, ami az Alföldön nagy bajokat vonhat maga után. Ez az esetleges pár napos késedelem azonban nem minden vidékre veszedelmes, másrészt meg ezt a hibát lényegesen ellensúlyozhatjuk a talajnedvességnek konzerválásával. Azután meg ez így kezelt gabonafélék, mint nálunk ez évben is látható, a fejlődésben nemhogy hátra lennének, hanem mind között a legelsőek voltak. A gyorsabb fejlődés ellensúlyozza az esetleges későbbi beérést. Mikosdon igen jól látható a kellően előkészített és kapált kalászosoknak gyors fejlődése. Egyébként a német gazdák már hosszú idő óta csak nagyobb, tehát 6-8" sortávokra vetnek és a vetőmagmennyiséggel egészen 35 kg.-ig lementek kat. holdra számítva.

Nem célolok egyébként most ezt a kérdést részletesebben tárgyalni, majd annak idején közölni fogom a sortávól és vetőmagmennyiségi kísérleteink eredményét ebből a szempontból is.

Mikosdon már hosszú idő óta a tavaszi kalászosokat, az őszieknek egy kisebb részét, a tengericsalamádét, lucernát nagyobb sortávokra vetve: kapálták. Ez évben mintegy 100 hold buza, az összes tavaszi kalászosaink, az összes csalamádéink, lucernáink 6 és 8"-ra vannak vetve és eddig mintegy 800 holdnyi kapálást végeztünk, bele nem számítva az ugynevezett kapásokat, ami pedig szintén tekintélyes számú hold.

A kapált és nem kapált növényeink közötti különbség úgy a fejlődésben, mint a talajnedvességtartalmában az elsőnek javára igen szépen látható.

A kapálásokat megelőzően a vetéseket, amint azok hegye kibújtt a földből, vasboronával megboronáltuk, némelyeket keresztben és hosszában és akkor, amikor a csapadék megóvása, a talaj elgázosodása és annak szellőztetése azt megkívánta, illetve indokoltá tette, megindult a kapálás a fogatos „Delta” kapálógépekkel vagyis ugyanazzal, amit minden répatermelő gazda esetleg némi szerkezeti különbséggel más néven is jól ismer. Csak a megfelelő 3-5 hüvelykes ugynevezett ludtalpkapákat kell reá alkalmazni

és egy-egy ilyen géppel naponta 11-16 kat. hold területet könnyen meg lehet kapálni.

Elképzelhető ezután, hogy azok a földek, amelyek a múlt tavasz óta 3-5-ször kultivátorozva, 4-6-szor vasboronálva, 1-2-szer kapálva lettek, milyen nagy szárazságot bírnak a fejlődés rovása nélkül kiállani és ezenfelül a közbeeső csapadékot milyen könnyen beeresztik magukba.

Megjegyzem, hogy a sok kapálás dacára a mi talajaink is tele vannak gyommal. Ezen azonban a már említett okoknál fogva csodálkozni nem lehet, sőt most, hogy vetéseinket kapáljuk is, a gyommagvak több nedvességhez jutván, hamarabb ki is kelnek. A céltudatos munkával azonban előbb-utóbb el fogjuk érni, hogy talajaink gyommentesek lesznek.

Sajnos, mi még abban a kedvező helyzetben sem vagyunk, hogy talajaink a tél folyamán



64. ábra. 65. ábra.
A triumph-rozs kalászfornái.

széjjelfagyának s ezáltal tavasszal porhanyókká válnának. Ellenkezőben a mi talajaink nagyon kevés kivétellel olyan csodálatos összetételűek, hogy azok tavasszal az őszi szántás ellenére acélkemény réteggel vonódnak be. Ha már most ezeket a földeket sok munkával vetésre alkalmassá is tesszük és ezek apró szem-

*) Szerző cikkét megjegyzés nélkül közöljük ama reményben, hogy olvasóink szívesek lesznek hozzájárulni.
B Szerkesztőség.

esésen porózussá is válnak, a legelső 10-20 mm. eső után ha azonnal meg nem lazítjuk, újból kökemény felszíni kapnak. Mennyivel könnyebb helyzetben vannak azok a gazdák, kiknek jó összetételű földjeik vannak és mégis a legtöbben elmulasztják a földjeiknek a fent vázolt munkákat megadni. Milyen óriási terméskülönbségeket lehetne az országban ezzel elérni. *)

A mikosdi uradalom földjei mind III-VIII. osztályú földek és a megfelelő munkával, műtrágyázásokkal el lehetett érni, hogy a 20 éves termés átlaga pl. búzából 11,3, burgonyából 93 q kat. holdanként. A háborús évek pedig a 20 évi átlagokat lényegesen csökkentették.

Megisméltém, amit már előbb a talajlazításoknál említettem, t. i., hogy a kapálási munkák is csak látszólagosan terhelik a gazdálkodást. Erre ugyanaz áll, mint amarra. Aki nem próbálta, próbálja meg 1-2 táblájával, meg fogja látni, hogy busásan meg fog törülni a kiadása és az elért haszna fogja a további befektetésekre és munkákra ösztönözni.

(Mikosdpuszta.)

Blascsok Ferenc,
jászárgazgató.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

Rozsfajtáink javítása kalász- kiválasztás útján.

A Köztelek múlt évi 26. számában részletesen írtam arról, *) hogy a rozsvetőmagunk fajtaértékét addig, amíg teljes értékű honi nemesítésű rozsfajtáink vetőmagja kellő arányban nem áll rendelkezésre, kalászkiválasztással javíthatjuk.

Említettem azt is, hogy ez az eljárás a tengericsőkiválasztáshoz hasonló, mert annak folytán, hogy nem az anyatövek összes tulajdonságait veszi figyelembe, hanem csupán csak a kalászt, nem tekinthető teljes foku nemesítő eljárásnak, annál kevésbé, mert az egyes kalászok vagy tövek tulajdonságainak öröklését nem figyeli meg. Ennek ellenére mégis érdemes ezt az eljárást a rozsvetőmag fajtaértékének javítására felhasználni, mert ha *kellő gondossággal* történik a hibátlan rozskalászok kiválasztása, azok után mégis jobb fajtaértékű vetőmagot nyerünk, mint a válogatás nélkül lecsépeelt terméshől.

Ha kellő szigorúsággal történt a kalászkiválasztás, annak termést javító hatása a 2-3. éves szaporulatra is kiterjedhet, legalább is olyan fokban, hogy ilyen szaporulatok természetesen értéke még mindig jobb, mint a válogatás nélkül termesztett vetőmagé. Ha tehát első évben 1 q vetőmagunk van *kifogástalan kalászek után*, ez a második esztendőben jobb talajon 10-15 q magot adhat és a következő esztendőben csupán csak tízszeres szaporulattal 100-150 kat. holdra elegendő vetőmagot szolgáltathat.

Ezért kisebb gazdaságokban elegendő, ha a kalászválogatást csupán csak olyan arányban állítjuk be, hogy évente 1-2 q válogatott vetőmagunk legyen, amelyet a költségnél kevesebb befektetés folytán bekövetkező elfajzás megakadályozása céljából, a többi közönséges rozsvetésektől el-

*) Köztelek 1921. évfolyam 581-582. oldal.



GROZIT

BÖRFEDÉLLEMEZT

rendeljen

gazdasági épületek átfedésére

GÁRDOS OSZKÁR, BUDAPEST, V., Kádár-u. 4. Telefon: 67-96

TEL: 20-19

ó oltások l

an gyógyít.

TÁRS.

ut 31. szán.

ó POP

oltó (1:10,000)

ERŐS

TARTÓS

VÍZTARTALÓ

GROZIT

8401

különítve termesztünk. Ilyen helyen a kalászki-
választással termesztett vetőmag második nem-
zedéke már az összes szántóföldi vetésterületet
betöltheti és ha *évről-évre* megismételjük a
kalászkiválasztást, akkor fokozatosan jobb fajta-
értékű vetőmagot kapunk. Nagyobb gazdaságok-
ban ennek megfelelően nagyobb mennyiségű
vetőmagot kell kalászkiválasztással előállítani,
mert a *kalászkiválogatás hatása csak néhány
nemzedékre hat ki.*

Ez a rozs kölcsönös beporzásból eredő rossz
öröklődésének következménye, mert a legjobb
rozs anyató után sem nyerünk azzal azonos
utódokat, hanem jelentékeny fokban olyanokat,
amelyek a szomszédos silányértékű tövek virág-
porával történt termékenyülés folytán, silá-
nyabbak, mint az eredeti anyató.

A kalászkiválasztás hatása ezokból csak né-
hány éven át tarthat, mert a legjobb kalászu
anyatók utódai tovább *koreszosodnak*, a silá-
nyabb fajtaértékű utódokkal, ha újabb kalász-
kiválogatás nem érvényesül. *Ezért a rozskalász-
kiválogatást olyan arányokban kell beállítani,
hogy az így létesített vetőmag 2-3 nemzedéke
már betöltsa a szántóföldi vetésterületet, vagyis*

ségben, sajnos, nehéz a vetésterületekről össze-
gyűjteni. Ez fokozott mértékben szükségessé
teszi azt, hogy a kifogástalan kalászok gyűjté-
sével törekedjünk a rozsvetőmagunk fajtaértékét
megjavítani, mert az *erre fordított költség lényeg-
telen ahhoz képest, amilyen eredmény ez után
elérhető.*

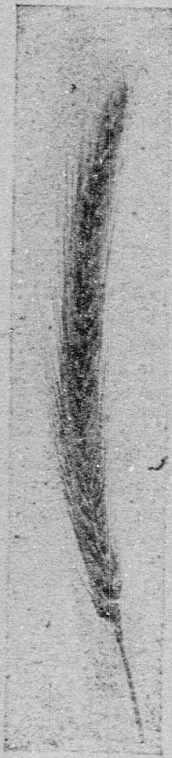
Ennek a vetőmagjavítási eljárásnak sikeréhez
lényeges kellék az, hogy *jó kalászokat válogas-
sunk.* Erre a múlt évi közleményemben abban
adtam támpontokat, hogy a kiválogatandó ka-
lászok lehető hosszúak, tömöttek, alsó, felső
végükön egyenlő vastagok, tökéletesen termé-
kenyültek, vagyis foghijasságtól mentesek, négy-
zetes átmérőjűek és a kalász mindkét oldalán
2-2 magvuk legyenek, mert a többvirágú
rozsozok, amilyen pl. a schiavstedti, rendszeren
hézagosan kötnek magot. Rövid, de jól záró
pelyvával — melyből a mag nem pereg ki
könnyen, — hosszú, telt, sulyos, zöld, vagy
zöldes színű maggal bíró kalász érdemes ki-
választásra.

Több olyan helyről, ahol a múlt évben adott
fenti útmutatásom alapján végeztek kalászki-
választást, azt az értesítést kaptam, hogy a

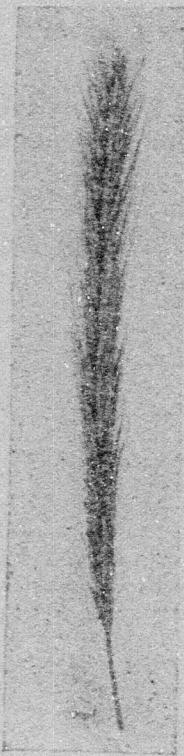
tatom be. Ezek gyakran rosszul termékenyül-
nek és a hosszú pelyvájuk folytán esős nyaru
esztendőben *gyorsabban csúsznak a képekben,
mint a rövid pelyvájuk.*

Az 66-67. ábrák kalászaai szintén hosszú
pelyvájuk és ezért hibásak, de szabályosabb
alakuak, mint az előbbie. Kalászformára töké-
letebbek a 70. és 71. sz. ábrák kalászaai, de
toklásaik és pelyvaik főlegesen hosszúak,
a 68-69. sz. ábrák rövid toklással hosszú
pelyvájuk. A 72. és 73. sz. ábrák hegyesvégű
kalászaai kiválasztásra alkalmatlanok. Ezekkel
ellentétben a 74. és 75. sz. ábrák kalászaai
egyenletesen négyzetes, csapottvégű formájukkal
megfelelőbbek, de a pelyvaalakulásuk miatt nem
megfelelők. A *kiválasztásra érdemes rozskalászt*
a 76. sz. ábra mutatja.

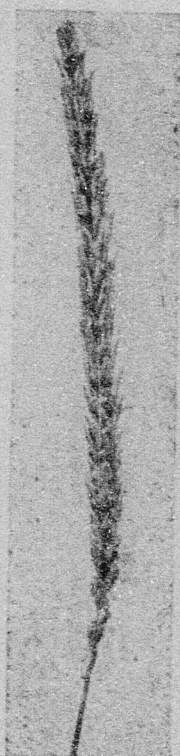
Ilyen kalászokat a rozsvetéseinkben keveset
találunk, különösen akkor, ha már régóta változ-
tattunk rozsfajtát, de beható kutatás után ilyen
vagy ehhez hasonló betanított munkásokkal
(néhány mintakalász nyomán) lehet összegyűjté-
nünk és ezek alkotják a további kiválasztott
alapot. Legfőbb kíváncsi, hogy a kiválasztott
rozskalászok ne legyenek foghijások.



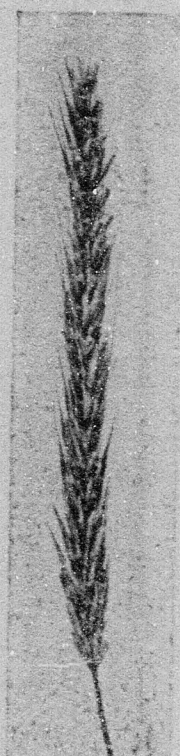
66. ábra.



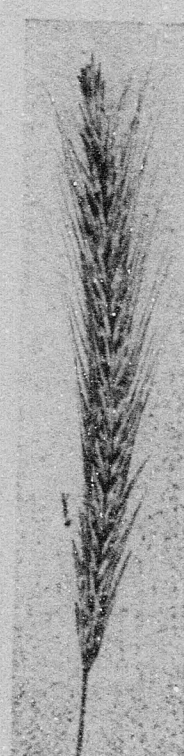
67. ábra.



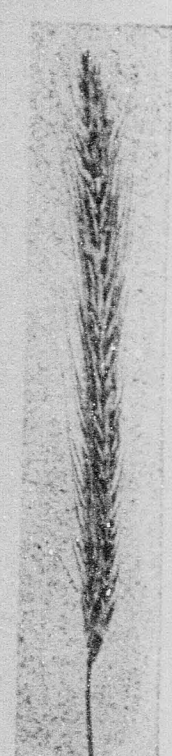
68. ábra.



69. ábra.



70. ábra.



71. ábra.

A triumph-rozs kalászformái.

kisebb gazdaságokban évente 1-2, nagyobb terü-
leteken 10-15 q rozsvetőmagot kell kalász-
kiválogatással előállítani, hogy annak 2. vagy 3.
nemzedékével az egész vetésterület betölthessük.
Az utóbbi esetben 10-szeres szaporulatot szá-
mitva, a második évben már 1000 hold vethető
az ilyen magból, de ez a fentemlített okból csak
jó fajtaértékű vetőmagnak minősíthető, de nem
tekinthető nemesített vetőmagnak, mert a kivá-
lasztás hatása csak néhány nemzedéken át
hatékony.

A hazánkban termesztett rozsfajták legtöbb
helyen olyan silányak, hogy tökéletesen fejlett,
eltjesen hibátlan rozskalászokat a fenti mennyi-

kalászkiválasztás után fejlődött rozsvetés kalász-
formájára és magkötése jobb, mint a válogatás
nélkül csépelet magból származó vetés. Ez ter-
mészetes, ha a kalászkiválasztás gondosan tör-
tént és a jó kiválasztásnak néhány nemzedéken
át érvényesítenie kell a javító hatását, külön-
sen akkor, ha az megismételtetik.

Hogy a kalászkiválasztás tökéletes lehessen,
arra szükségesnek vélem néhány kép közlését.*
A 64. és 65. ábrákon a szabálytalan formájú,
hozontos, hosszú pelyvájú rozskalászokat mu-

* Ezeket a képeket Gräber Emil „A gazdasági növé-
nyek nemesítése” című könyvének sajtó alatt lévő
II. kiadásából vesszük át a kiadó engedélyével.

A betanított munkásokkal kiválogatott roz-
skalászokat asztalon sorakoztatva osztályozzuk
és a hibásakat kiselejtezzük, csak a teljesen kif-
fogástalanok magját használjuk vetésre. Mint a
mellékelt ábrák mutatják, ugyanazon rozsfajtá-
ból nagyon különböző formájú kalászokat lehet
kiválasztani és ezért gyakran nehéz megállapí-
tani azt, hogy valamely rozskalászt, mely egyéb-
ként jó formájú, egyik-másik hibája ellenére,
bevigyük-e szaporításra. Ha kevés jó kalász-
anyagunk van, elnözőbbek is lehetünk, de a ki-
választás után valóban jó eredményre csak
akkor számíthatunk, ha minél tökéletesebb kalá-
szokat válogatunk. Néhány kalász után jó ered-

PHYLAXIA
SZÉRUMTERMELŐ R.-T.
BUDAPEST, X., SZÁLLÁS-U. 3.

Sürgőnycim: PHYLAXIA Budapest. Telefont: József 92-12.

**A HUTYRA—KÖVES-féle sertéspestis
elleni szérum kizárólagos termelője.**

Termel továbbá: **sertésorbáno ellen vakcinát és szérumot,
baromfikolera ellen szérumot és MANNINGER-féle vakcinát,
szintugy mirigykór elleni szérumot.**

különítve természetünk. Ilyen helyen a kalászkiválasztással természetű vetőmag második nemzedéke már az összes szántóföldi vetésterületet betöltheti és ha *évről-évre* megismételjük a kalászkiválasztást, akkor fokozatosan jobb fajtaértékű vetőmagot kapunk. Nagyobb gazdaságokban ennek megfelelően nagyobb mennyiségű vetőmagot kell kalászkiválasztással előállítani, mert a *kalászkiválogatás hatása csak néhány nemzedékre hat ki*.

Ez a rozs kölcsönös beporzásból eredő rossz öröklődésének következménye, mert a legjobb rozs anyató után sem nyerünk azzal azonos utódokat, hanem jelentékeny fokban olyanokat, amelyek a szomszédos silányértékű tövek virágorával történt termékenyülés folytán, silányabbak, mint az eredeti anyató.

A kalászkiválasztás hatása ezekből csak néhány éven át tarthat, mert a legjobb kalászu anyatók utódai tovább *korcsosodnak*, a silányabb fajtaértékű utódokkal, ha újabb kalászkiválogatás nem érvényesül. *Ezért a rozskalászkiválasztást olyan arányokban kell beállítani, hogy az így létesített vetőmag 2-3 nemzedéke már betöltsé a szántóföldi vetésterületet, vagyis*

sejben, sajnos, nehéz a vetésterületekről összegyűjteni. Ez fokozott mértékben szükségessé teszi azt, hogy a kifogástalan kalászok gyűjtésével törekedjünk a rozsvetőmagunk fajtaértékét megjavítani, mert az *erre fordított költség lényegesen ahhoz képest, amilyen eredmény ez után elérhető*.

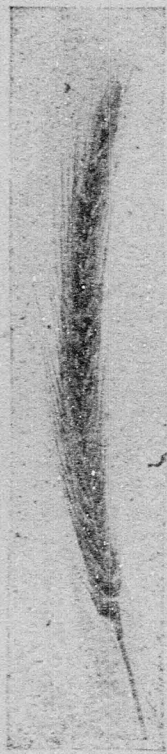
Ennek a vetőmagjavítási eljárásnak sikeréhez lényeges kellék az, hogy *jó kalászokat válogassunk*. Erre a múlt évi közleményemben abban adtam támpontokat, hogy a kiválogatandó kalászok lehető hosszúak, tömöttek, alsó, felső végükön egyenlő vastagok, tökéletesen termékenyültek, vagyis foghijasságtól mentesek, négyzetes átmérőjűek és a kalász mindkét oldalán 2-2 magvuk legyenek, mert a többvirágú rozsok, amilyen pl. a schlavstedti, rendszeren hézagosan kötnek magot. Rövid, de jól záró polyvával — melyből a mag nem perag ki könnyen, — hosszú, telt, sulyos, zöld, vagy zöldes színű maggal bíró kalász érdemes kiválasztásra.

Több olyan helyről, ahol a múlt évben adott fenti utmutatásom alapján végeztek kalászkiválasztást, azt az értesítést kaptam, hogy a

tatom be. Ezek gyakran rosszul termékenyülnek és a hosszú pelyvájuk folytán esős nyaru esztendőekben *gyorsabban csirvének a képekben, mint a rövid pelyvájuk*.

Az 66-67. ábrák kalászaai szintén hosszú pelyvájuk és ezért hibásak, de szabályosabb alakuk, mint az előbbieik. Kalászaformára tökéletesebbek a 70. és 71. sz. ábrák kalászaai, de toklázaik és pelyvaik főlegesen hosszúak, a 68-69. sz. ábrák rövid toklással hosszú pelyvájuk. A 72. és 73. sz. ábrák hegyesvégű kalászaai kiválasztásra alkalmatlanok. Ezekkel ellentétben a 74. és 75. sz. ábrák kalászaai egyenletesen négyzetes, csapítottvégű formájukkal megfelelőbbek, de a pelyvaalakulásuk miatt nem megfelelők. A *kiválasztásra érdemes* rozskalászt a 76. sz. ábra mutatja.

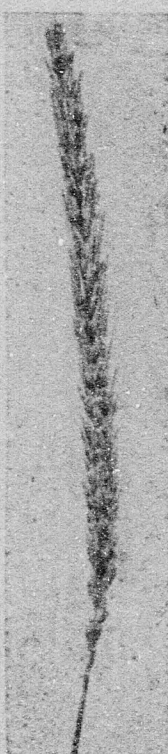
Ilyen kalászokat a rozsvetéseinkben keveset találunk, különösen akkor, ha már régóta változtattunk rozsfajtát, de beható kutatás után ilyen vagy ehhez hasonló betanított munkásokkal (néhány mintakalász nyomán) lehet összegyűjteni és ezek alkotják a további munkálatok alapját. Legfőbb kívánalom, hogy a kiválasztott rozskalászok ne legyenek foghijások.



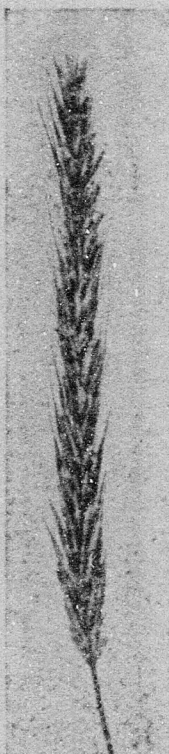
66. ábra.



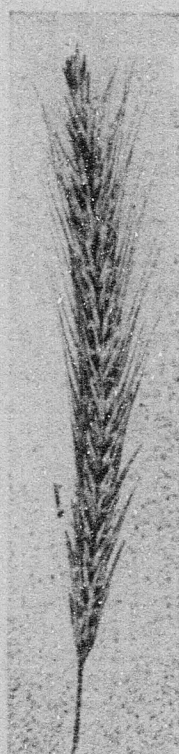
67. ábra.



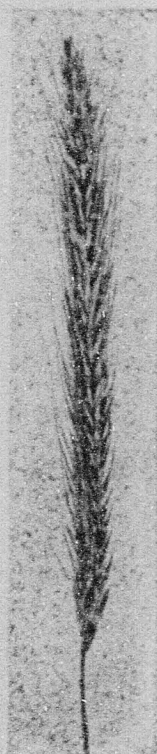
68. ábra.



69. ábra.



70. ábra.



71. ábra.

A triumph-rozs kalászfornái.

kisebb gazdaságokban évente 1-2, nagyobb területeken 10-15 g rozsvetőmagot kell kalászkiválogatással előállítani, hogy annak 2. vagy 3. nemzedékével az egész vetésterület betölthessük. Az utóbbi esetben 10-szeres szaporulatot számítva, a második évben már 1000 hold vehető az ilyen magból, de ez a fentemlített okból csak jó fajtaértékű vetőmagnak minősíthető, de nem tekinthető nemesített vetőmagnak, mert a kiválasztás hatása csak néhány nemzedéken át hatékony.

A hazánkban természetű rozsfajták legtöbb helyen olyan silányak, hogy tökéletesen fejlett, teljesen hibátlan rozskalászokat a fenti mennyi-

kalászkiválasztás után fejlődött rozsvetés kalászfornája és magkötése jobb, mint a válogatás nélkül csépelet magból származó vetés. Ez természetesen, ha a kalászkiválasztás gondosan történt és a jó kiválasztásnak néhány nemzedéken át érvényesítenie kell a javító hatását, különösen akkor, ha az megismételtetik.

Hogy a kalászkiválasztás tökéletes lehessen, arra szükségesnek vélem néhány kép közlését.*) A 64. és 65. ábrákon a szabálytalan formájú, bozontos, hosszú pelyvájú rozskalászokat mu-

*) Ezeket a képeket Gräbner Emil „A gazdasági növények nemesítése” című könyvének sajtó alatt lévő II. kiadásából vesszük át a kiadó engedélyével.

A betanított munkásokkal kiválogatott rozskalászokat asztalon sorakoztatva osztályozzuk és a hibásakat kiselejtezzük, csak a teljesen kifogástalanok magját használjuk vetésre. Mint a mellékelt ábrák mutatják, ugyanazon rozsfajtából nagyon különböző formájú kalászokat lehet kiválasztani és ezért gyakran nehéz megállapítani azt, hogy valamely rozskalászt, mely egyébként jó formájú, egyik-másik hibája ellenére, bevigyük-e szaporításra. Ha kevés jó kalászananyagunk van, elnézőbbek is lehetünk, de a kiválasztás után valóban jó eredményre csak akkor számíthatunk, ha minél tökéletesebb kalászokat válogatunk. Néhány kalász után jó ered-

PHYLAXIA
SZÉRUMTERMELŐ R.-T.
BUDAPEST, X., SZÁLLÁS-U. 3.

Sürgőnytele: PHYLAXIA Budapest. Telefon: József 02-12.

A HUTYRA—KÖVES-féle sertéspestis elleni szérum kizárólagos termelője.

Termel továbbá: **sertésorbánc** ellen vakcinákat és szérumot, **baromfikolera** ellen szérumot és **MANNINGER-féle** vakcinát, **szintugy mirigykór** elleni szérumot.

ményt szintén nem várhatunk, hanem a jobb kalászból lehető sokat kell kiválasztanunk, mert néhány kalász után csak a 8-10. ivadékban nyerhetünk nagyobb területű szántóföldi vetést és a kalászkiválasztás hatása nemesítői kezelés nélkül ennyi időre a rozsnál nem terjed ki.

Rozsvetőmagunk fajtaértékének a kalászkiválasztás útján történő megjavítására reá-vagyunk utalva, mert a vetőmagbehozatali, valutáris, egyttal vetőmagszállítási nehézségek miatt külföldi rozsvetőmagra egyelőre nem számíthatunk.

A honi rozsfajtákból idén még csak kisebb mennyiségek fognak forgalomba kerülni. Ilyen a Székács vezetés alatt álló Vetőmagnemesítő és értékesítő r. t. kompolti aryatelepen Fleischmann által nemesített korai kompolti rozs és az erőteljes fejlődésű, bőven termő zalaszentgróti rozs, ez azonban csak jó erőben levő talajokra való, mert ahol ugarrozsgazdálkodás folyik, ott annak nincsenek meg a tenyészfeltételei. Lehetséges, hogy Balatonszemesről a Jäger-féle champagnei rozsból szintén kerül idén vetőmag forgalomba. Ez 2-3 nappal később ér, mint a Hannarozs és értékes rozsfajta.

Grábner Emil.



72. ábra.

A triumph-rozs kalászfornái.



73. ábra.

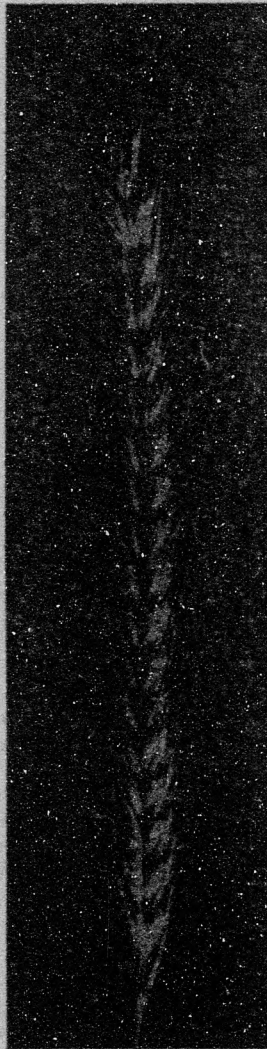
ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovásirtó: Nafiza Ferenc és társai.

A veszettség újabb aggasztó terjedése.

Ezelőtt néhány évvel, a „Köztelek” 1915. évi 44. számában, felhívtam a gazdaközönség figyelmét a veszettségnek akkori, aggodalmat keltő

terjeszkedésére és azokra az érzékeny károokra, melyeket ez a betegség a hasznos háziállatok között okoz, valamint a veszedelemre, mely ezen a révén az emberek egészségét fenyegeti. Reámutattam, hogy a veszettség terjedése annak a következménye, hogy a háborús állapot miatt a közigazgatási hatóságok nem alkalmazták a kellő szigorral e baj ellen a különben hatékony óvó és elfojtó intézkedéseket, a törvényhatósági rendeletek különféle ürügyek alatt a kutyák bizonyos kategóriát megokolatlanul mentesítik az ebadótlól, ennek folytán pedig mindinkább szaporodnak a meg nem adóztatott gazdátlan ebek, melyek kóborlásuk közben saluról-falura, vidékről-vidékre terjesztik a ragályt, a gazdaközönség pedig fölös számú, szükségtelen kutyák tartásával előmozdítja a járvány elhárítást.



76. ábra. Kiválasztásra érdemes, jól termékenyült, foghijástól mentes rozskalász.

Figyelmeztetésemnek nem volt semmiféle fogantja. A közigazgatási hatóságok azontul sem vetettek sok ügyet a bajra, megelégedtek az egyes esetek tudomásulvételével és a jelentések továbbításával s legfeljebb itt-ott formális zárlatokat rendeltek el, a gazdák pedig nem voltak hajlandók a zaklatásnak tetsző ebadóval megbarátkozni s kutyáik számát az elengedhetetlenül szükséges mértékre korlátozni. A há-

boru és az azt követő forradalmi zavarok természetesen nem igen kedveztek a rendcsinálásnak ezen a téren sem, de némi joggal fel lehetett tételni, hogy a rendezett viszonyok fokozatos helyreállításával ebben a tekintetben is javulni fognak az állapotok, a valóságban azonban ennek eddig semmi nyoma sem látszik és ennek folyományaképpen a veszettség most már olyan mérvet ölt, hogy országos veszedelem származhat belőle, ha nem indul meg ellene végrehalára a tervszerű védekezés.

Alig van ugyan sok reményem, hogy figyelemzítő szavam ezúttal több megszívlelésre talál, mint a múltban, de kötelességet vélek teljesíteni, amidőn újból megszívlelésükbe ajánlom azoknak, akiket illet, a veszedelmes helyzetet.

Az állategészségügyi törvény megalkotását közvetlenül követő időben, amidőn a törvényhatóságok az ebadó kivételével és behajtásával a védekezés terére léptek, örvendetes módon javulni kezdett a helyzet, úgy hogy 1890-92-re az összes veszettségi esetek száma 1286-ról 609-re csökkent. Azután lanyhult a védekezés, az ebadókat kevésbé szigorúan kezelték s ennek folytán, bár nem nagyon feltűnő módon, szaporodtak a megbetegedések. Határozottan roz-



74. ábra.

A triumph-rozs kalászfornái.



75. ábra.

szabodott a helyzet a háboru alatt és pi. 1918 szeptemberében már 462 községet mutattak ki fertőzöttnek a hivatalos jelentések (a valóságban természetesen jóval több lehetett a számuk). Azóta tovább folytatódott a rosszabbodás, mert a folyó év június havában 423 községből jelentették a betegséget, már t. i. Csonka-Magyarországból, ami azt jelenti, hogy ezen a szűk területen háromszor annyi község van a

CHINOIN gyógyszer- és vegyszertári termékek gyára r.-t. UJPEST Sárogyocsa		
Telefon: 163-36, 163-34, 26-30. CHINOIN UJPEST		
<p>CHINOIN-RESTITUALÓ-FLUID</p> <p>CHINOIN-PATAKENŐCS</p> <p>CHINOIN-PATAVIASZ</p>	<p>DISTOL méteykór ellen</p> <p>CILLON mérsgmentes patkányirtó</p>	<p>KLOROL csárvázózer</p> <p>DENDRA-CHINOIN gyümölcsfa-karbolineum</p> <p>SULFAROL liszttharmat ellen</p>
<p>Beszerezhető: Gyárunkban, Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-u. 29. Magyar Magtanyészti R.-T.-nél, Budapest, IV., Kosuth-Lajos-utca 3. Kérjen ismertetőt!</p>		

hivatalos adatok szerint fertőve, mint az ország megcsönkítése előtt.

A veszethegnek ezen erős, most már való- sággal járványos elterjedésével függ össze a budapesti Pasteur-kórháznak forgalma, ahol tudvalevően azokat a szerencsétlen embereket ojtogatják, akiket veszett vagy vesztegére gyanus állatok, többnyire kutyák és macskák megmártak és akik ott keresnek a borzalmas betegség ellen védelmet. A kórház vezetőségének adatai szerint ugyanis beoítottak:

1913-ban	4191 embert, köztük	192 budapestit,
1917-ben	6578	715
1921-ben kb.	6000	1050
1922. első felében	3450	682

A jelen évben tehát, több mint másfélszer annyi ember kénytelen a védőoítást igénybe- venni Csonka-Magyarországról, mint a háboru előtt Nagy-Magyarországról, ami megközelítően 500%-os emelkedésnek felel meg.

A veszethegnek erős elterjedése a kutyák között természetesen maga után vonta a beteg- ségnek fokozódó gyakoriságát a hasznos házi- állatok között. Az utóbbi időben alig mulik el hét, hogy ne érkezzenek hírek állatoknak, külö- nösen szarvasmarháknak, helyel-közzel tömeges pusztulásáról. Az értesítések többnyire valami különös, eddig ismeretlen betegségről szólnak, a helyszíni vizsgálat pedig a veszetheget álla- pitja meg a pusztulások okául, de rendszerint egyuttal azt is, hogy az illető gazdaságokban és a környékükön csapatostul tartanak kutyákat. Utólag kiderül az is, hogy nemrég járt arról a veszett kutyá, össze is marakodott a házbeli ebekkel, de az emberek nem vették túlságosan komolyan a dolgot, mert a juhász vagy a béres- gazda már beadta a megmárt kutyáknak a ha- tásos ellenszert, pl. fahamuval behintett ke- nyeret s így nem kell tartani attól, hogy meg fognak veszni.

Azok a gazdák, akik ilyen módon érzékenyen károsodnak, utólag a védőoítástól várják a további veszethegek megszüntetését s legutóbb a nemzetgyűlésen is sürgette egy interpelláció az ojtóanyag rendelkezésre bocsátását a gazdák részére. A veszetheg elleni helyes védekezés azon- ban nem a védőoításokban, hanem a fertőzés el- hártásában, illetve a veszetheg kiirtásában áll, csak hogy ennek igazságát nem akarják sem a hatóságok, sem az állattulajdonosok belátni.

Ezidőszerte a védőoítások kérdése az álla- tokra való vonatkozásban még kísérletezések tárgya. Veszett eből megmárt állatok ojtása nagyon hosszadalmas és költséges, emellett pedig nem akadályozza meg biztosan a beteg- ség kitörését. A gyakorlatban annál kevesebb az értéke, mert rendszerint csak akkor szokták igénybevenni, amikor valamely állományban már egy vagy több állat veszethegben elpusztult és a többieket akarják a betegség kitörésétől megvédeni. Ezek az állatok azonban már több hetek előtt marattak meg, vagyis hetek óta lap- pang bennük a fertőzőbőség, már pedig ismeretes, hogy a harapás után minél később alkalmazzák az oítást, annál bizonytalanabb az ered- ménye.

Még ingatagabb alapon áll a kutyák védő- ojtása avégből, hogy a későbbi megmártások esetén meg ne betegedjenek. Japánban egy idő óta végeznek ugyan ilyen ojtásokat, ezek azon- ban csak akkor vezethetnének a kívánt ered- ményre, ha nagy területeken az összes kutyákat és folytatólag évről-évre a szaporulatot is be-

oítanak. Nyilvánvaló, hogy erről, főleg a mi viszonyaink között, nem lehet komolyan szó.

Ezzel szemben a kóborló kutyák elpusztítá- sával, általában a kutyák számának csak a szük- séges mértékre korlátozásával az ebadó követ- kezetes és szigorú kivétel és behajtása után, a megbetegedés fellépése esetén pedig a törvé- nyes óvó és elfojtó intézkedések erőlyes végre- hajtásával a veszetheget biztosan ki lehetne irtani és ily módon valamikor odajuthatnánk, ahová pl. az európai északi államok már régen eljutottak, ahol évtizedek óta jobbra csak hir- ből ismerik a rettegett betegséget.

Fől kell teteleznünk, hogy a kormány, tudatá- ban a nagy veszedelemnek, mely az emberek egészségét fenyegeti és mérlegelve azokat a nagy gazdasági károkat, melyek az értékes házi- állatokban már eddig is ezen a réven előállottak, halogatás nélkül megteszi a szükséges intézke- dedeket abban az irányban, hogy a közigazgatási hatóságok hajtsák végre szabatosan az állat- egészségügyi törvényben és kormányrendeletek- ben, valamint saját szabályrendeleteikben is előírt idevonatkozó intézkedéseket. Remélünk kell ezt azért is, mert igazán szomorú fényt vetne állategészségrendészetünkre és alaposan lerontaná különben jó hírét, ha nem akarna vagy nem tudna elbánni ezzel a betegséggel, melynek teljes kiirtására meg van a lehetőség.

De a gazdaközönségnek is támogatnia kellene saját testi épsége és vagyona érdekében a köz- igazgatási hatóságokat a betegség kiirtására irá- nyuló törekvésükben. Az ellenkezés a különben számba sem jövő ebadóval szemben itt igazán minosen helyén le lehet s le is kellene mondani a cél érdekében, másrészt mindenkinek módjá- ban áll közvetlenül vagy közvetve közrehatni a gazdáltn, kóborló ebek kipusztításához, bele- értve a pásztork, juhászok és kanászok főlős számu kutyáit is.

Mint néhány év előtt, most is befejezésül arra utalok, hogy a mostani nehéz viszonyok között fokozott kötelességünk az állattulajdon- tól minden ártalmat távol tartani, mely azt meg- apaszthatja s hogy akit ez a szempont nem készítet a védekezésre és a cselekvésre, az gondoljon arra a száz meg száz szerencsétlen em- berre, akik veszett állatoktól megmarva, hete- ken és hónapokon keresztül kínos lelki gyötrel- mek között rettegnek a harapás borzasztó következményeitől, de gondoljon arra is, hogy a veszetheg erős elterjedése óred és családja tag- jaira néve állandó személyes veszedelmet jelent.

Hutjra Ferenc dr.

Uj rendeletek.

(Uj rend a postacsomagok vámkezelésében. — Kincstári haszonrészesezés a nem erjesztéssel előállított ecetsav és a gyujtó után. — Törvénykezési illetékbélyegek. — A zab kiviteli illetéke. — Juliusi buzaváltás egyenérték. — A magánorvoslás díjazásának ideiglenes rendezése. — A barnaszén átlagára.)

Uj rend a postacsomagok vámkezelésében.

A keresk. miniszter f. hó 1-i 20,198. sz. rendelete ér- telmében f. hó 1-től kezdve minden postaküldemény el- vámolását a m. kir. posta közvetíti. Amde a posta ezután sem vámolhatja el, illetve a vámvatálnak adja át meg- őrzés, illetve vámkezelés végett.

a) mindazokat a postai küldeményeket, amelyek elő- jegyzési eljárásban kezelt vagy kezelendő árukat tartal- maznak, ha ezt a rendeltetést a feladó a szállítólevélen vagy az ahhoz csatolt árubevalláson kifejezetten feltün- tette és ha a címzett a megfelelő kikészítési stb. enge- dély birtokában van;

b) a fényképi forgalmi adó alá eső küldeményeket; c) az azonnal el nem vámolható (pl. behozatali enge- dély alá tartozó stb.) küldeményeket.

E küldemények címzettet nem a szállítólevéllel, hanem a belföldi postai átadó levéllel, külterületen érte- sítéssel és elismervénnyel kell értesíteni a szükséges ada- tok bejegyzése mellett.

Kincstári haszonrészesezés a nem erjesztéssel előállított ecetsav és a gyujtó után.

A pénzügyminiszter f. hó 1-i 1922. sz. rendelete a belföldön előállított, valamint a külföldről behozott, nem erjesztés után nyert, emberi élvezetre alkalmas ecetsav (ecet) után járó kincstári haszonrészesezés mérvét f. hó 1-től kezdődő hatálytól az ecetsav (ecet) minden hektoliterje és minden százalék ecetsavtartalma után 180 koronában állapította meg.

Ezerint 100 liter 50%-os ecetsav (50 hektoliterfok ecetsav) után 50×180=9000 K. kincstári haszonrészese- dés fizetendő, 30 liter 80%-os ecetsav (=24 hektoliterfok ecetsav) után pedig 4320 K.; 20 liter 10%-os ecet után (2 hektoliterfok ecetsav) 2×180=360 K. fizetendő.

Ez a rendelet f. hó 1-én lépett hatályba. A gyujtószeradóról szóló 1924. évi XI. t. cikk mult évi 38,800 P. M. száma végrehajtási utasítását a pénzügy- miniszter 2381. számu rendelete edamódosítja, hogy a gyujtó után fizetendő kincstári haszonrészesezés mervo a törvény értelmében járó fogyasztási adón felül: a) fadrótos (faszalas) gyujtó után, csomagonként legfeljebb 56 szál tartalommal 50 fillér; b) azt meghaladó tartal- lommal minden megkezdett 56 szál után további 60 fill.; c) más gyujtó után, csomagonként legfeljebb 56 szál tartalommal 90 fill.; d) ezt meghaladó tartalommal min- den megkezdett 56 szál után további 90 fill. Ez a ren- delet f. hó 1-én lépett életbe és csak a szabadforga- lombban még át nem ment gyujtómennyiségekre alkalmazandó.

Törvénykezési illetékbélyegek.

A mult hó 27-iki 94,442. számu pénzügyminiszteri rendelet 25. és 50 filléres, továbbá 1, 2, 4, 5, 8, 10, 20, 24, 30, 40, 50, 100, 200, 500 koronás külön tör- vénykezési illetékbélyegeket rendszeresít és előírja, hogy f. hó 15-től kezdve csak ilyen bélyeggel lehet törvény- hozási illetéket érvényesen leróni az 1914. évi XLIII. t. cikk és az azt módosító 1920. évi XXIV. t. cikk alapján.

A zab kiviteli illetéke.

A június 27-iki Z. 20,346. számu rendelet értelmében június hó 28-ától kezdve a zab kiviteli illetéke méter- mázsánként a teljes súly után 800 K.

Juliusi buzaváltás egyenérték.

A pénzügyminiszternek a földművelésügyi miniszterrel egyetértéssel f. hó 4-én kiadott 101,973. számu rendelete a II. vagyonszállástörvény (1921. évi XLV. t. c.) 1. fejezete értelmében a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállásá- ra fejében fizetendő buza árát 1921. július havára méter- mázsánként 3907 koronában szabta meg.


A magánorvoslás díjazásának ideiglenes rendezése.

A népjóléti és munkaügyi miniszter f. hó 4-iki 25,000. számu rendelete a legalacsonyabb magánorvosi díjakat megállapító s már teljesen elavult 1900. évi 135,000. számu belügyminiszteri rendeletet hatályon kívül helyezi és kimondja, hogy a magánorvoslás díjazása tekintetében, az 1876. évi XIV. t. cikk 48. §-a értelmében a felek kölcsönös megegyezése irányadó, ilyen megegyezés hiányában pedig szakértők meghallgatásával esetről- esetre a bíróság állapítja meg az orvosi díjakat.

Az Országos Gazdasági Munkáspénztár orvosi díjait azonban a rendelet szabja meg, még pedig a követ- kezőképpen: az orvos lakásán való rendelésért esetenként nappal 15, éjjel 20 korona, a beteg, illetve sérült lakásán tett látogatásért nappal 30, éjjel 40 korona orvosi tiszteletdíj jár s ezenfelül az oda-vissza megtett utért kilométerenként 4 korona távolsági pótdíj. A fuvart a munkaadónál tett látogatás esetében a munkaadó, egyébként a község köteles szolgáltatni.

A sebészeti, szemészeti, szülészeti és fogorvosi műve- letet díjazására vonatkozólag az 1920. évi 135,000. számu belügyminiszteri rendeletben megállapított orvosi díjak háromszerosa és minden látogatásért a rendes látoga- tási díj külön jár.

Ez az orvosi díjszabás július hó 1-től érvényes és a községi vagy körorvosok rendelkezési, beteglátogatási és műtéti díjairól szóló szabályrendeletek, valamint a munkás- betegsegélyző-pénztári orvosi szolgálat díjazásáról szóló f. évi 3148. M. E. számu kormányrendelet érvényét nem érinti.



ÁLLAMI FELŐGYELET
ALATT ÁLLÓ

Sárgáncsim:
VACCIN Budapest.

LABORATORIUM

BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 18/b.

VÉDŐOLTÓANYAGOK TERME- LESERE RÉSZVENYTÁRSÁG

Interurbán: József 20-14.
Telefon: József 77-33.

Védőoltóanyagok

Rapid szérumok: lópfene, sertésorvábnc, sörcegő lószük, sertéspeptis, sertéscephtikac- min, vörhás, fertőző tüdőbő, barnamkólara, mrigykőr stb. ellen.

Szérumos kombinált oltóanyagok fertőzött állattálemányok és gyógyító oltóanyagok beteg állatok kezelésére.

Kivánatra speciális tájoltóanyagok készítettnek.

A barnaszén átlagára.

A kereskedelemügyi miniszter az 1921. év negyedik évfolyamára a barnaszén országos átlagárát az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság meghallgatásával métermátszánként 133 korona 20 fillérben állapította meg. Az ezuttal megállapított barnaszén országos átlagára egyben az 1922. évi első évfolyamra ideiglenes jellegű országos barnaszén átlagárnak tekintendő.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői tizenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetési, lapreklamálási, cím-változtatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadó-hivatalhoz fordulni.

Az u. n. juhkillanes (juhpaklincs, juhessimbe, juhtetű) irtása. 44. sz. kérdés. Felvilágosítást kérek arra nézve, hogy mi az oka az u. n. birka-tetű nagymérvű elterjedésének juhaimon és miképpen lehetne azt kiirtani. *Erdeklődő.*

Felvetel a 44. sz. kérdésre. A kérdéses bőrelősködő az u. n. juhkillanes, helyesen *Melophagus ovinus*, amely bábjaival a juhok gyapjuszálaihoz tapaszta, de ilyenek gyér számban az istálló falainak és berendezési tárgyainak réseiben is tartózkodnak, ahonnan azután a bábokból kikelt ivarérett állatok szintén reákerülnek a juhok bőrére. A juhoknak meleg istállóban tartása, szoros együttlété nagyon elősegíti az élősködők elszaporodását. A mostani meleg időben minden körülmények között lehetséges lenyírás lényegesen hozzájárul kipusztításukhoz, most a lenyírt gyapjával a benne mázskáló élősködőknek és bábjaiknak legnagyobb része eltávolítható az állatok testéről, úgy hogy azután a gyapjában három héten belül elpusztulnak. A még a juhok testén megmaradt élősködőket legjobban a juhok megfürdőzésével elpusztítani. Fürdőtó folyadékának alkalmasságát a „Chinoin” gyár (Ujpest, Tó-u. 5.) által forgalomba bocsátott koptin egyszázalékos oldata, de eredményesen használható a 3%-os dohányszűrtet, a 2½%-os kreolin- vagy lysololdat is. Többnyire egy fürdőzés elegendő, de tanácsos a fürdőtést egyszer megismételni három hét múlva. A fürdőzés végrehajtása úgy alakul, mint a ruhösség esetén. Az istállóban elbujt élősködők elpusztítása végett szükséges az alom kihordása, a falakon és a berendezési tárgyakon az összes rések betapasztása és a falak be-csesztelése klórmészoldattal. *M. J. dr.*

Mezey Gyula.

Súlyos veszteség érte a mezőgazdasági szak-
oktatást Mezey Gyula gazdasági akadémiai igaz-
gató elhunytával. Az egész magyar gazdatisz-
adalom és a „Köztelek” őszinte részvétellel gyá-
szolja Mezeyt, aki a növénytan tudományok
lelkés munkása és azok fejlesztésének fárad-
hatatlan apostola volt. Mezey, mint tanár, egyike
volt a legkiválóbbaknak, az általa oly nagyon
szeretett tudományt nemcsak a katedrán, ha-
nem a magánértekezésben is iparkodott halgatói
közében kedvelté tenni és terjeszteni. 29 évig
működött, mint tanár s azok a gazdák, akik hall-
gatói voltak, mind szeretettel és hálával gondol-
nak az általuk olyannyira szeretett tanárra, aki
hallgatóinak nemcsak oktatója, hanem jóakaró
barátja is volt. Fáradhatatlan volt nemcsak a

katedrán, hanem irodalmi téren is. Tanulmá-
nyaiból és cikkeiből a tudomány iránti érzeti
végtelen szeretete sugárzik. Egész életének az
volt a célja, hogy a mezőgazdasági tudományt
minél magasabb fokra emelje és fejlessze. Hesz-
szabb ideig volt lapunk növénytan rovatának
vezetője (1892—1907) s csak betegeskedése
következtében vált meg ettől a tisztétől. Itt is,
mint mindenhol, csak szeretetet és tiszteletet
hagyott maga után. Életrajzát a következőkben
ismertetjük:

Mezey Gyula 1861-ben született Balassagyar-
maton. Középiskoláit Esztergomban, Körmöc-
bányán, Budán végezte. 1883-ban középiskolai
tanári oklevelet nyert s ekkor kinevezték a
magyaróvári gazdasági akadémiához tanárse-
gédé. Mint tanársegéd végezte el a gazdasági
akadémiát. 1893-tól mint rendkívüli tanár, 1896-tól
mint rendes tanár működött a magyaróvári gaz-
dasági akadémián, egészen 1907-ig, amikor a
kassai gazdasági akadémiához helyezték át.
1913-ban a gazdasági akadémiai igazgatói cím-
mel és jelleggel tüntették ki Kassán működött
1920. nyaráig, vagyis a kassai gazdasági aka-
adémia megszűntéig, ekkor a cseh kormány
állásából elbocsátotta. 1921. szeptember havá-
ban átköltözött Csonka-Magyarországra s a
földművelésügyi miniszter szolgálattételre a kesz-
helyi gazdasági akadémiához osztotta be. Folyó
év tavaszán a kormányzó érdemei és fáradha-
talan munkásságának elismerésül gazdasági
főtanácsossá nevezte ki. Junius hó elején bete-
geskedni kezdett, Budapestre jött és agyvérzés
következtében junius hó 26-án halt meg.

Írói tevékenysége maradandó művekkel gazda-
gította szakirodalmunkat. Mezey már 1886. óta,
tulajdonán önálló kutatások alapján, élénk szak-
irodalmi munkásságot fejtett ki. Nagyobb mun-
kái: Jelentés a külföldi tanulmányutról. Hazánk
éghajlati viszonyai, tekintettel a mezőgazdasági
termelésre. A szőlő fakórothadása. Védekezés a
legfontosabb szőlőbetegségek ellen. Rendellenes-
ségek a repcén. A földművelésügyi miniszter
Linhardt Györgyöt és Mezey Gyulát bízta meg
egy a szőlőbetegségeket tárgyaló nagyobb mező-
gazdasági munka megírásával, ez „Szőlőbeteg-
ségek” címmel 1895-ben meg is jelent. Linhardtal
együtt még a következő tanulmányokat írta:
Vetőmagcsávazási kísérletek. A dohány mozaik-
betegsége. A Jensen-féle poriszög elleni véde-
kezésről.

A megboldogult földi maradványait a budapesti
farkasrét temetőben helyezték örök nyugalomra.
Temetésén számos tisztelője és barátja vett részt
és a gazdatiszadalom osztatlan és őszinte rész-
véte kísérte utolsó útjára. Emlékét kegyelettel
őrizzük.

Beszüntetjük

lapunk küldését a jövő számmal mindazon
előfizetőinknek, kiknek előfizetése junius
végével lejárt és azt nem újították meg.

Tisztelettel kérjük tehát előfizetőinket az elő-
fizetési díj azonnali beküldésére, hogy a
lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.
Előfizetéseket csakis naptári negyedévek
szerint fogadjunk el.

Az előfizetési díjat az alatt a cím alatt
kérjük beküldeni, amelyre a lapot járattni
kívánja.

Előfizetési árak:

egy évre	-----	520 korona
félévre	-----	260 "
negyedévre	-----	130 "

OMGE-tagoknak a 100 K.
tagsági díjon felül:

egy évre	-----	320 korona
félévre	-----	160 "
negyedévre	-----	80 "

Köztelek kiadóhivatala.

VEGYESEK.

Terméskilátások.

A földművelésügyi minisztérium junius hó
30-án adta ki a gazdasági tudósítótól és
gazdasági felügyelőségektől beérkezett jelenté-
sek alapján az összeállított helyzetjelentést, amely
a junius hó 28-iki állapotokról számol be. Ez a
jelentés már számszerű adatokat is közöl a vár-
ható terméseredményekről.

A jelentés szerint a legutóbbi két hét időjárása
rendkívül kedvező volt az összes terményekre.
Az általános gazdasági helyzet a junius közepén
beállott csapadékos időjárás hatása következté-
ben lényegesen kedvezőbb. Kedvezőre fordult
az esőzések után a kapásnövények, kerti vete-
mények és takarmánynövények állapota is. A
buzáról és rozsról ezuttal először végzett ter-
mésbecslés számszerű adatai nem érik ugyan el
a múlt évi végleges terméseredményeket, tekin-
tetlenül azonban arra, hogy a közelmúlt időben járt
esőzések kedvező hatása a vetéseken ma még
nem állapítható meg teljes mértékben, a remélt
javulás csak a későbbi becslések alkalmával jut
májd kifejezésre, úgy, hogy a valószínű termés,
ha nem is fogja elérni a múlt évit, a jelenlegi
becslés adatainál kedvezőbb lesz.

Az ideiglenes adatok szerint az 1921—22.
gazdasági évben Csonka-Magyarországon be-
vetett terület: Őszi és tavaszi búzával 2.007.378
katasztrális hold, őszi és tavaszi rozssal 942.410
kat. hold, őszi és tavaszi árpával 794.285 kat.
hold, zabbal 575.550 kat. hold. Ugyanezen ter-
mények múlt évi vetésterületi adatai a következők
voltak: Búza 1.896.338 kat. hold, rozs 963.630 kat.
hold, árpa 584.822 kat. hold, zab 587.159 kat. hold.

Hangsúlyozni kell azonban, hogy az idei és
múlt évi adatok nem hasonlíthatók össze, mert
a múlt évi most felsorolt adatokban még bert-
foglaltattak a békeszerződéssel Német-Ausztriá-
nak ítélt nyugat-magyarországi területek, viszont
hiányzottak belőlük akkor még szerb megszállás
alatt tartott baranyai részek.

A búzavetések az esőkre általában javultak.
A csapadék különösen a szemfejlődésre volt igen
jó hatással. A szalma közepes magassága. A be-
érkezett becslések szerint a Duna jobb- és bal-
partjának legtöbb vidékén ezidőszertint jó közepes
termés várható. Kivétel csak a Duna jobb- és
balpartjának északi és északnyugati szakaszán
mutakozik. A Duna—Tisza-közén és a Tisza
mindkét partján ezidőszertint csak gyenge közepes
termés várható. A központi statisztikai hivatal
adatai szerinti folyó évben Csonka-Magyarország
területén a búza vetésterülete 2.007.378 kat.
hold. Ezen a területen a gazdasági tudósítók és
a gazdasági felügyelőségek távirati adatai szerint
kat. holdanként átlag 6-20 mm, vagyis összesen
mintegy 12.452.000 (tavaly volt 12.815.209) mm.
buzatermés remélhető.

A rozs teljes érésben van és számos helyen már
aratása is folyik. Beérkezett számszerű becslések
szerint a várható termés országos átlagban csak
gyenge közepesnek mondható. Különösen gyenge
a terméskilátás a Duna—Tisza közén. A köz-
ponti statisztikai hivatal adatai szerint az idén
a rozs vetésterülete 942.410 kat. hold. A jelentés
szerint kat. holdanként átlag 5-32 mm., vagyis
összesen mintegy 5.002.700 (tavaly volt 5.612.398)
métermázsra termés várható.

ACÉLEKÉKET egy- és többvasúhat, valamint szántóvasat, kormánylemezt, talpat, továbbá eke-
és taligaalkatrészt legjobban acélből készítve Weiss Manfred acél- és
fémművek r.-t. gyáraiból legolcsóbban szállít a
„PYRAMIS” MAGYAR FÖLBIRTOKOSOK ÉS FÖLBÉRLŐK KERESKEDELMI R.-T.
TELEFON: 65-49, 85-50. BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 26. 1186 Sürgönyolt: „PYRAMIS”
WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMŰVEI R.-T. EGYEDELRUSITÓI.



Hazai gyártmány!

Hazai gyártmány!

A tavaszi árpavetések kalászsukat kihányták, az őszi árpa jóközepes termést ígér. A zabvetés a Duna-Tisza közén közepesen aluli, az ország többi vidékein azonban és országos átlagban is közepesen feleli. A tengerivetés jóközép, burgonyában szintén jóközép termés remélhető. A cukorrépa és takarmányrépa szintén lényeges javulást mutat. Jóközepes termést ígérnek. A repce gyenge közepes termést ad. A kerti vetemények és mesterséges takarmányok szépen fejlődnek.

Szőlőben közepes termésre lehet számítani. Peronoszpóra csak elvétve mutatkozik, kártétele eddig jelentéktelen. Rézgalic hiánya miatt sok helyen a gazdák rendes permétezéseiket nem tudják elvégezni. A borkereslet általában lanyha, kínálat nagy. A bor ára literenként 30-50 K.

Nyári szünet. Szilassy Zoltán, az OMGE igazgatója nyári szabadságának idejére Parád gyógyfürdőre utazott.

Halálozás. Özv. rétalapi Mihály Ignác szül. Lőzéri Lujza f. é. június hó 17-én, életének 71. évében, Kocsón elhunyt. Temetése június 19-én volt a csépi temetőben.

Allamtitkári kinevezések. A kormányzó a magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére kiskéri Tóth Elemér helyettes allamtitkári címmel felruházott miniszteri tanácsost helyettes allamtitkárrá nevezte ki. Ugyanazok a helyettes allamtitkári címet és jellegűt adományozta Tóth Jenő dr., Ferdinándy Bertalan dr. és Kócs Mihály dr. min. tanácsosoknak. Tóth Elemér dr. a vizjogi osztályban kezdte meg működését s ennek 1904-ben lett a főnöke, ahol a vizjogi és kihágási ügyekben tanúsított kiváló szaktudásával szerzett nagy érdemeket. 1912-ben a mezőgazdasági osztály főnöke lett, a tagosítási, birtokrendezési és legelőügyek terén fáradozó tevékenységét fejteti ki. Tóth Jenő dr. a háború előtti években a vizügyi osztályban a társulati ügyeket vezette, majd a kertészeti ügyosztályhoz került, ahonnan a háború kitörése előtt a számviteli osztály élére nevezték ki. Az itt kifejtett működésével a forradalom és az utána következő idők alatt nagy érdemeket szerzett. Jelenleg a kisérletügyi főosztályt vezeti. Ferdinándy Bertalan dr. évek óta vezetője a közgazdasági és szövetkezeti főosztálynak és így ő készítette elő a közgazdasági, illetve közrakári, közlekedési ügyeket és ő hozzá tartoznak a mezőgazdasági szövetkezetek ügyei is. Kócs Mihály dr. az állatorvosi szolgálat államosításáról szóló törvény előkészítésénél tünt ki, később a székelői kirendeltség vezetője volt, innen ismét a központba került és ő készítette a gazdasági felügyelőségekről és a mezőgazdasági érdekképviseletekről szóló törvények tervezetét. A legutóbbi időben a mezőgazdasági kamarák szervezésével bízták meg.

Előlejtetések földművelésügyi minisztériumban. A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére kinevezte Davida Lajos dr., Mayer Károly dr. és Gally Kálmán dr. miniszteri tanácsosi címmel és jellegű felruházott miniszteri tanácsosokat miniszteri tanácsosokká, továbbá tanácsosokat miniszteri tanácsosokká, továbbá Rónay László dr., Szilassy Kornél dr. és Eberling Ede dr. miniszteri osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet adományozta. Kinevezte Blaskó Lajos dr., Totth Dezső dr., Titsch Sándor dr. és Parragh Gyula dr. miniszteri osztálytanácsosi címmel és jellegű felruházott miniszteri titkárokat miniszteri osztálytanácsosokká és Mudrony Ferenc dr. miniszteri s. titkárnak a miniszteri titkári címet és jellegűt adományozta. A m. kir. földművelésügyi miniszter kinevezte Czákó Zoltán dr., Csemez Károly dr., Nagy Ferenc dr., Josa Béla dr., Márkus Tibor dr., Fabiny Tibor dr., Kövér Aladár, Moór Elemér dr., Lorber József dr., Jekel Frigyes dr., Freysinger István dr. és Kelecsényi Miklós dr. miniszteri s. titkárokat miniszteri titkárokká, továbbá Körössy Pál Benedek dr., Ürményi Bernát dr., Herkélyi Tibor dr.,

Mayer Károly dr., Devich László dr., Balogh Vilmos dr., Viczenik Ferenc dr. miniszteri fogalmazókat miniszteri s. titkárokká, Lehoczky Zoltán dr., Szöllösy Dezső dr. és Sztrácsik Andor dr. min. s. fogalmazókat min. fogalmazókká, azonkívül Berkes János dr., Spargely Imre dr. és Ebner-Rupp Béla dr. budapesti lakosokat ideiglenes minőségű min. segédfogalmazókká. A gazdasági műszaki hivatal tisztái létszámában Undy Ferenc királyi főmérnököt műszaki tanácsossá, Darabanth Barna királyi mérnököt királyi főmérnöké és Nagy Lajos szaknapidijast m. kir. építőmesterré nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. földművelésügyi miniszter Perlaky Elemér m. kir. gazd. felügyelőt a VIII. fizetési osztályból a VII. fizetési osztályba m. kir. gazd. felügyelővé, továbbá Vantsay Dezső, Köllő Ignác és Ottó Ernő okleveles gazdákat a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. gazd. segédfelügyelőkké nevezte ki.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság szünete. Az OFB a nagy nyári munkaidő alatt szünetet tart, gondoskodott azonban arról, hogy a szüneti tanács utján a határidőhöz kötött ügyek elintézését nyerhessenek. Tekintve a gazdák és földművesek elfoglaltságát, a tárgyaló-bizottságok működése is csak a legszükségesebb esetekre fog szorítkozni.

A miskolci mezőgazdasági kamara. Miskolcon tegnap alakult meg Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara elnevezéssel a második mezőgazdasági kamara, amely magában foglalja a Borsod, Zemplén, Hont, Gömör, Heves és Nógrád vármegyét, valamint Miskolc városát. Az alakuló közgyűlésen a földművelésügyi miniszter képviselőjében Kócs Mihály allamtitkár elnököl. A kamara elnöke Botlik József nemzetgyűlési képviselőt választotta meg. Alelnökök lettek: Borchy György udvari tanácsos és Molnár János volt képviselő. Ezután a kamara tizenöt tagot delegált az országos kamarába és megválasztották a tisztikart.

Tulajdonos- és szerkesztőváltás a Gazdasági Lapoknál. A Gazdasági Lapok és testvér-lapja az Allattenyésztési és Tejgazdasági Lapok tulajdonjogát az eddigi tulajdonos Mailath László, Karácsonyi Gyulára és Cséngős Árpádra ruházta át. A lapnak eddigi szerkesztője Kovács József dr. gazd. akad. tanár is július hó 1-én megvált tisztától. A lap szellemi irányítását mint főszerkesztő, Beké László m. kir. gazd. tanár vette át.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete. Mult hó 28-án tartotta rendes évi közgyűlést a Gazdák Biztosító Szövetkezete Teleky József gróf, v. b. t. t. elnöke alatt. A közgyűlést az alapítók gyűlése előzte meg, amelyen Szabó Jenő dr. számolt be az alapító tagok létszámában beállott változásokról, majd Láng József gazd. főtanácsos, vezérigazgató tett előterjesztést az alapszabályokban szükségeszerűvé vált módosításokra vonatkozólag. Az előterjesztéshez a gyűlés egyhangulag hozzájárult. A rendes közgyűlés jóváhagyta az alapítói gyűlés indítványait. Ezután Láng József vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság jelentését és a zárszámadásokat. Az igazgatóság jelentéséből a szövetkezeti mozgalom minden híve örömmel láthatja, hogy ez a nagy kitartással és ösztudatossággal megalapozott intézmény ma már milyen hatalmasra fejlődött. A jégbiztosítás terén mutatkozó visszasság birták rá a gazdaközönséget arra, hogy szövetkezethez tömörülve, megalkossa a saját maga biztosító-intézetét. 21 év alatt a szövetkezet valóban a gazdák, a földművelő nép egyetemes biztosító intézményévé növekedett, amely nemcsak a díjtételek csökkentésével, hanem megfelelő visszatérítések nyújtásával, biztosított feleinek gyors és előzékeny kiszolgálásával is szerzett híveket, úgy, hogy ma már közel 700.000 biztosított egyénről számolhat be az igazgatóság jelentés. Az idei üzletév a Gazdák Biztosító Szövetkezetre, minden tekintetben kedvező volt. A díjbevételei

meguagyobdottak: a tűzbiztosításnál 28 millióról közel 62 millióra, a jégbiztosításnál 7 millióról 16 millióra, az életbiztosításnál 5 és fél millióról 24 és fél millióra, 1 és fél millióval több a betöréses lopásnál a díjbevétele és megduplázódott a balesetbiztosítási ág díjbevétele is; 53 és fél milliót meghaladja tehát a díjbevételei többlet a jelentékeny károk kifizetése dacára 1921. év végén közel 20 millióval szaporíthatta az intézet díjtartalékait, amelyek ma 45 és fél millió koronát meghaladnak. Végh Jenőnek — aki a felügyelőbizottság jelentését terjesztette elő — indítványa alapján a közgyűlés úgy az évi jelentést, mint a számadásokat egyhangulag jóváhagyta. Ezután a választásokat elfették meg. Az alapszabályok szerint kilépő: Bernát István dr., Meskó Pál, Szomjus Lajos dr., Szilassy Zoltán, Teleky József gróf igazgatósági tagokat egyhangulag újból megválasztották. Új igazgatósági tagok lettek: Bárdos Remig dr. és Mayer János. A módosított alapszabályok alapján létesített központi választmány tagsági helyeire a következőket választották meg: Anderlik Ignác, Bosnyák Géza, Havranek József, Herczegh Sándor, Hoyos Miksa gróf, Igaz Béla dr., Kozma Ferenc dr., Lázár Lajos, Losonczy Elemér, Lovász János, Massáth Ernő, Meskó Zoltán, Mikó Gábor dr., Mohácsy Lajos, Purgly Emil, Putnok Mária, Rickl Antal, Serbán Iván dr., Szabó Ernő, Szabó István (sokorópáki), Szijj Bálint.

A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete júlyó évi június hó 25-én a Köztelek nagyteremben tartotta rendes évi közgyűlést, gróf Teleky Józsefnél elnöke alatt, aki megnyitó beszédében azon reményének adott kifejezést, hogy az egyre jobban konszolidáló viszonyok között a hazai baromfitenyésztés csakhamar el fogja érni azt a nivót, amelyen a háború kitörése előtt állt. A közgyűlés a napirend előtt Temple Rezső ny. belügyminiszteri allamtitkárt tiszteletbeli taggá választotta, amivel a közgyűlés honorálni akarta a baromfitenyésztés fellendítéséért és a termelés fokozásáért szerzett érdemeit. Az évi jelentést Winkler János titkár terjesztette elő, aki ismertette, hogy az egyesület a külföldre irányuló kivitel és a belfogyasztás ellátása szempontjából a Baromfi és Tojásforgalmi Tanácsossal karöltöten arra törekedett, hogy az ellentétes érdekeket kiegyenlítsék és a termelést a lehetőségig képest fokozza. Az egyesület terjesztette a keltetőgépeket, baromfielést és szakszerűen ki kedvezményes áron, támogatta a tenyésztők törekvését baromfitenyésztésükben, így Károlyi Imre gróf Erdén alapított egy nagyüzemi és szakszerűen berendezett baromfitenyésztőt. Az egyesület fontos feladatának tartotta a szakismeretek terjesztését és evégből lapot ad ki, „Baromfitenyésztők Lapja” címmel és sok helyen rendezett szakelőadásokat. Az adminisztratív természetű ügyek, zárszámadások és a költségvetés elfogadása után Jandarek Vince igazgató előterjesztette a jövő évi működéséről szóló tervezetet és kifejtette, hogy az egyesület a Baromfi és Tojásforgalmi Tanácsban továbbra is képviselni fogja a termelők érdekeit és azon lesz, hogy a tenyésztők érdekei meg legyenek óva és úgy az értékesítés, mint a fogyasztás ellátása biztosítva legyen. Az egyesület minden erejéből oda fog halmi, hogy az ország baromfiállományát ne csak számbelileg szaporítsa, hanem minőségileg is javítsa, evégből tervbe vette egyrészt falusi baromfiállításhoz a rendezést is. A szakismeretek fejlesztése tekintetében az egyesület a jövőben is ki fogja adni hivatalos közlönyét, a „Baromfitenyésztők Lapja”-t és tervbe vette, hogy a tél folyamán 24 helyen fog előadásokat tartani. Az egybegyűlteket meglegedéssel hallgatták az egyesületnek a jövőre vonatkozó terveit s egyhangulag elhatározták, hogy nagyváradi Szabó István földművelésügyi miniszteri táviratilag üdvözlök.

A földreformtörvény gyakorlati kézikönyve. A birtokrendező ügyekben működő szakemberek,

Biborheremagot, repcét, valamint egyéb gazdasági magvakat

legmagasabb napi áron vásárol:

MAYER HENRIK ÉS TÁRSA

vetőmagnagykereskedő, Budapest, V., Akadémia-u. 8.
Sürgőnycim: Vetőmag Budapest. Telefon: 165-62. és 163-11.

2190

kivált a bírák és ügyvédek részéről gyakran szóba került az a hiány, hogy a földbirtokreform-törvényvel kapcsolatos törvények és rendeletek nem állnak rendelkezésükre vagy nem kellő alakban, hogy a gyakorlat felől is szeretnének tájékozódást szerezni stb. Ennek a hiánynak a pótlására Bandy Ferenc dr. kir. ítélőtáblai bíró és Rády István dr. kir. járásbíró egy kézikönyvet állítottak össze, amely az összes idevágó törvényeket és rendeleteket — számszerint 18-at — tartalmazni fogja és az 1920. XXXVI. t. c. §-ait utalásokkal, az eddigi gyakorlattal és magyarázattal látta el. A könyv július 20-ika körül fog megjelenni, ára a könyvben előálló terjedelemben képest körülbelül 500 K. lesz. A megrendelések Bandy Ferenc dr. címére: (Budapest, V., Markó-u. 16., II. 29. Országos Földbirtok-rendező Biróság) intézendők.

A Küzdényi-féle gép bemutatója. A Küzdényi-féle talajjavító eszköz legújabb átkonstruált kivitelű alakját majus hó folyamán mutatták be Gödöllőn. A gép kísérleti és bemutató szántásokat, illetve talajművelést végzett. A bemutatón a földművelésügyi minisztérium kiküldöttjei, növénytermelési és gazdasági gépészeti szakemberek részt vettek. Megjelentek: Gally Kálmán és Rappensberger Andor min. tanácsosok, Kerpely Kálmán közgazd. egyetemi tanár, Szabó Gusztáv műegyetemi tanár, Kneusel-Herdliczka Ernő gazd. akadémiái tanár, Horusiczky Henrik főbányatanácsos, Tomcsányi Gyula dr. miniszteri titkár, Sávoly Ferenc dr., Ujhelyi Béla dr. miniszteri fogalmazó és még többen. A bemutatott gépen meglátszott, hogy ügyes gépszerkesztő munkája és hogy az előző próbághoz képest a szerkezeti kivitel szempontjából határozott haladást mutat, bár egyes szerkezeti részletek még megoldásra várnak (pl. az egyik nagykerék megmunkált földön jár). A gép erősen megülepedett homoktalajon dolgozott, kívánatos lenne, hogy szikes talajon is mielőbb kipróbáltassék, mert csakis alapos növénytermelési kísérletek alapján lehet majd biztosan eldönteni, hogy ezzel az eszközzel mily mértékben és mennyire gazdaságosan javíthatók meg a szikes talajok.

Buzazáloglevél. A Magyar Közgazdasági Társaságnak Malekovich elnöke alatt tartott legutóbbi ülésén Koós Zoltán, a Földhitelintézet igazgatója előadást tartott a földbirtokreform pénzügyi részének megoldásáról. Rámutatott arra, hogy a Földhitelintézet már régebben kidolgozott egy javaslatot a buzára szóló kötvények kibocsátásáról. Most újabb javaslatot dolgoztak ki, hogy lehetséges legyen kontrahálni a követeléseket; vagyis olyan jelzálogos követeléseket akarnak alkotni, amelyeknek valutája a buza. A buza átszámitási ára minden hó végén megjelenik a hivatalos lapban s előad is ezt az átszámitási kulcsot javasolja. Vagyis ennek alapján fizetné az adós tartozását és pedig annyit, amekkora összeg az esedékesség napján átszámitott árfolyam szerint adódik. Ez nemcsak a vagyonszállás és a földreform pénzügyi megoldását teszi lehetővé, hanem a mezőgazdasági termeléshez szükséges hitel ellátását is szolgálja. Sajtóhírek szerint rövidesen kormányrendelet fog megjelenni, mely az Altruista Bankot és a Földhitelintézetet fel fogja jogosítani buzaválutára szóló kötvények kibocsátására. Így, akik földet kapnak és nincs pénzük a megváltásra, a kötvénykibocsátó intézettel szemben kötelezettséget vállalnak arra, hogy gabonatermésük bizonyos részét természetben beszállítják. Viszont az intézet helyettük ilyen kötvényekkel fizeti ki a földbirtokosnak járó megváltást. A kötvények forgalomképes és tőzsdén jegyzett papírok lesznek.

A m. kir. Gazdasági Téli Iskolák szervezetének ismertetését a földművelésügyi minisztérium kiadta Beszterczey Gábor összeállításában. A m. kir. Gazd. Téli Iskola a m. kir. földművelésügyi minisztérium fennhatósága és felügyelete alatt áll. Az iskola gazdasági szakiskola és egyben

továbbképző tanfolyam, melyben a gazdalfjak két téli féléven át alapos elméleti képzést nyernek mindazon tudományokban, melyekre az okserü gazdálkodásnál szükségük van és ezt az elméleti képzést az otthonunkban töltendő két nyári félévi gyakorlatban az iskola tanszemélyzetének vezetése mellett kiegészítik. Az iskola két osztályból áll: alsó és felső osztályból s két egy-mástkövető telen okt. 1-től apr. 1-ig tart. Atananyag a célnak megfelelően, a következő ágakat öleli fel: talajművelés és növénytermelés, állattenyésztés, méhészet és selyemhernyótenyésztés, gazdasági számvitel, gazdasági üzem-, berendezés- és becsléstan, kertészet és szőlőművelés, magyar nyelv, mennyiségtan, mértan, gazdasági földrajz, gazdasági természettan és vegytan, történelem és alkotmánytan, háziipari oktatás. Azonkívül önképző gazdakörök is lesznek és a nemzetvédelmi szolgálatra való előkészítés is szerepel. Felvételi feltételek: 1. kifogástalan előélet, 2. bizonyítása annak, hogy saját, illetve szülei gazdaságában fog az intézet elvégzése közben és után is maradni, 3. elemi iskolai képzettség, 4. 15-21 éves életkor, 5. egészséges testalkat.

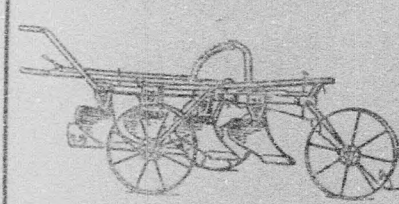
Debreceni Gazdászok Gazdasági Egyesülete. A debreceni m. kir. akadémiái hallgatók Gazdasági Egylete június hó 27-én tartotta záró közgyűlést, melyen résztvett Halász Miklós gazd. akad. tanár, az egyesület védnöke is. Az elnöki beszámolóból kitűnt az egyesület lelkes és agilis működése, mely főleg szakszerű felolvasások, vitaestélyek és vidéki kiszállások rendezésével telt el. Ez alkalommal történt az egyesület által kitűzött „A földbirtokreform várható hatása a termelésre és a mezőgazdasági kultúrára Csonka-Magyarországon” című pályakérdésre beérkezett pályamunkák elbírálása, illetve a pályadíjak kiosztása. A beérkezett pályamunkák közül a bíráló-bizottság döntése alapján Szabó János gazd. akad. hallgató pályamunkája nyerte az I. díjat: 1000 K.-t és Virágos Mihály gazd. akad. hallgató pályamunkája a II. díjat: 500 K.-t. A pályamunkák jutalmására a pénzügyeszet az egyesület baráta, magát megnevezni nem akaró szabolcsi gazda adományozta, melyért az egyesület ezúton is halás köszönetét fejezi ki. A jövő évre ismételt két pályakérdést tűzött ki az egyesület és pedig: 1. „A korszerű teigazdaság jelentősége Csonka-Magyarországon”, 2. „Hogyan gazdálkodjunk homokon”. A záróközgyűlés a jövő évi tisztikar megválasztásával ért véget, mikor is elnökül Debreczeni József, alelnökké Virágos Mihály és főjegyzővé Békó László gazd. akad. hallgatók választottak meg.

Kisgazdák és a növénynemesítés. Tolna megye tamási-i járasa, Veszprém megye onyogi járasa és Fejér megye Igar község kisgazdái, előjáróságik vezetése alatt, Péter-Pál napján tanulmánykirándulást rendeztek a Gyérey Richárd tolnaozori béruradalmába, az ottani növénynemesítő üzem tanulmányozására. A tanulmányozókat Gyérey Richárd fogadta és a tanulmánykörutat megelőzően Grabner Emil m. kir. gazd. főtanácsos, az orsz. m. kir. Növénynemesítő Intézet igazgatója, tartott a növénynemesítésről, a nemesített növényfajták gyakorlati kihasználásának módzatairól előadást. Különösen kiemelte azt, hogy az ország terméseinek fokozására elsősorban a kisgazdák területén kell törekednünk, mert ott nyerhetünk olyan termésteleket, amelyek az ország gazdasági megerősödését hatalmas erővel előmozdíthatjuk. Ezután Bogyó István igazgató tartott előadást a kisgazdák termései fokozásának módzatairól, reámutatva az általuk elkövetett termelési hibákra, különösen kiemelve a tarlóhántás, őszi mélyszántás, okserü istálló-trágyakezelés, vetésapálás, kapálás szükségességét, az állattenyésztés hibáira is kiterjeszkedve. Az előadások után a tanulmányozók Gyérey Richárd vezetése alatt, az uradalmi tisztikar és Dudás András növénynemesítő intéző szakszerű kalauzolásával megtekintették az uradalom nö-

vénynemesítő telepeit és fajtasaporításait, amelyek fejlődése és növényanyaga teljes elismerésüket váltotta ki. Különösen meglepte a tanulmányozókat az összehasonlításul vetett régi és az újonnan kitenyészett őszi és tavaszi buza, rozs, zab, burgonya, lucerna, búkkönyfajták és füfélék között mutatkozó nagy különbség, mely a nemesített fajták javára szembetűnően mutatkozik. A nemesítő üzem a gyógynövények termelésével és nemesítésével is foglalkozik. A tanulmánykörutat követő ebéden az egyes községek szónokai fogadalmat tettek a többtermelés megvalósítására és kérték az uradalomvezető irányító tevékenységét, hogy útmutatásaival egyúttal téli szakelőadásokon fejlessze a szaktudásokat. Nagy János tolnatamási kisgazdapárti nemzeti gyűlési képviselő a tanulmány nap emlékére jegyzékűnyv felvételét indítványozta, melyben Gyérey Richárdnak köszönetüket fejezi ki, a termelés megjavítása terén kifejtett vezető és irányító működéséért.

Az alacsony hőfok szerepe a virágok eltartásánál. Az újabb növényéletani kutatásoknak egy gyakorlati eredménye az, hogy virágok hajtata-sánál s levágott virágok konzerválásánál a mesterségesen előállított alacsony hőfoknak jutott igen nagy szerepe. Amíg eddig a melegház volt a kertészeknek legfőbb segédeszköze s a virágkereskedőknek a jégsekerej, melylyel bizonyos határok közt céljukat értékék, az újabb kutatások eredményeinek felhasználásával a hajtatas s virág konzerválása ugyszólván a kertész kezében van s akkor tudja előállítani a virágot, amikor akarja. Marino (Rivista del Freddo. VI. 1920. No 8, 277. old.) a hűtőipar jelentőségére hivatkozva, néhány a gyakorlat által máris megállapított tény közöl. A gyöngyvirág a hűtőkészülekből kikerülve, hamar virit s három héttel későbbben már termést is hoz; a Spiraea 6-7, az Azalea 5-6 héttel későbbben már magot érlel; a liliumok a hűtőkészülekből kivéve 13-18 héttel későbbben virág-zásnak indulnak, az orgona s a gyöngyvirág 5-8 C fokon tartandók, a rózsákat 6-10 C fokon kell tartani nov.-márc. haváig, amely hőfok fejlődésüket míg az idény előrehaladt időpontjáig is visszatartja. A levágott virágok konzerválására nemcsak az alacsony hőfok, de a levegő páratartalmának is nagy befolyása van. Az Aster p. o. 85% páratartalom mellett 35 napig, a Chrysanthemum 90% mellett 45 napig, a jacint 85% mellett egy hónapnál tovább, a fehérgorgona, a szegfű, tulipán, narcissus egy hónapon tartható el. A róza könnyesebb 85-90% mellett is csak 8 napig tartható el.

Angol vélemény Levél község állattenyésztéséről. A világháború előtti években egy híres angol geográfus W. H. Strabsole járta be Magyarországot és az itt észlelt tapasztalatairól megjelent többek között egy angol röpirata „A magyarországi falu mintaképe”, melyben Levél község lakóinak gazdálkodását, az állattenyésztés és tejtermelés terén elért eredményeit írja le. Az egykor szegény község, ugymond, ma virágzó és gazdag lett. Híre messzire terjedt, a külföld is élénk érdeklődést tanusit iránta. Mindezt Ujhelyi Imre magyaróvári gazdasági akadémiái igazgató tevékenységének köszönheti, ki fáradságot nem ismerve, a vidék összes gazdait tejszövetkezetbe tömörítette és tejelőversenyek rendezésével, jutalmak kiosztása mellett, aránylag rövid idő alatt oly magasra emelte Levél község szarvasmarhatenyésztését, hogy akkoriban az angol író szerint a tej értékesítéséből származó haszon 8333 font sterlinget tett ki Levél községben. Ugyancsak megemlíti az angol írók, hogy Levél község lakossága német származású és hogy Magyarországon az összes magyar alattvalók, bármily származásuk legyenek, a hatóságok által egyenlő és tisztességes elbánásban részesülnek. Jól esik hallanunk ezen önzetlen hangokat hazánkról, mert a háború óta Scotus Viator és más külföldi írók a nálunk élő más nemzetiségűek üldözésével kürtölik tele az egész



Tarlóhántáshoz 8-vasu kultivátorok többvasu ekék

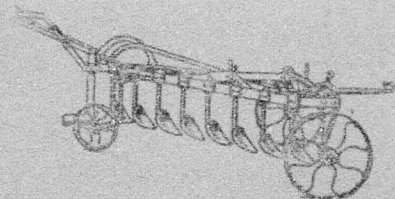
azonnal szállíthatók

BÄCHER * MELICHAM

RUDOLF

FERENC

Budapest, V., Vilmos-császár-ut 60.



2812

TELEFON: 28-02, 19-57.

Sürgönyeim: KULTUR BUDAPEST

világot. Mindezt pedig azért, hogy az ottani nemzeti kisebbségek üldöztetéséről a figyelmet eltereljék.

Beszélgetés egy német gazdasági tanárral. A múlt hetekben alkalmam volt a vonaton egy német leipzigit gazdasági főiskolai tanárral megismerkedni. A gazdálkodásról csevegve, a vasut mentén vetéseket, szántásokat és a talaj strukturáját bírálva, a német tanár társával (aki szintén mint segédtanár működik a leipzigit főiskolán) a következő kijelentéseket tette nekem: Bámulom az Önök gazdasági kulturáját, de még jobban csodálkozom gyönyörű szép talajművelésükön, amit Önök ezen az óriási területeken oly szépen végeznek. Szeretném, ha német gazdaságtársaimat ide küldhetném, hogy nézzék meg a magyar gazdasági kulturát. Erre a következő kérdéseket intéztem a tanár urhoz: Kérdés: Mi a véleménye a magyar gazdasági akadémiák tudományos nivójáról? Felelet: Dolgoztam Weiser tanár mellett, dolgoztam Oroszországban, dolgoztam Japánban és Amerikában gazdasági tanár kollégáimmal, de ezek között mindig a magyarok voltak a legszorgalmasabbak és a legképzettebbek. Kérdés: Hány magyar tanítványa van a németországi gazdasági akadémiáknak? Felelet: Igen sok, statisztikát nem vezettem, de magamnak is nagyon sok tanítványom van Magyarországon. Kérdés: Mely osztályból származnak azok a tanítványai? Felelet: Mind csak föld-birtokosok és magasabb rangú flukból kerülnek ki, akik gazdasági állásból nem óhajtának megélni, de nem is tudnák a magyar akadémiákban végzett gazdasági tudással szemben a helyüket a gyakorlatban megállni. Kérdés: De hát miért iparkodnak főuraink, birtokosaink és nagybérlőink haikat Németországba küldeni? Felelet: Mert a tanítás nálunk egyszerűbb, inkább a kémiára szorul és még hamarabb is végeznek, mint önöknél. Ezek után belép egy harmadik ur és nevémen szólít, erre a tanár reám néz és így szól: „Ön az?” Hisz az Ön által 1908-ban írt dolgozatokból tartunk most előadásokat. Igen, így fest a dolog. Önök a tudományukat nem tudják érvényesíteni és azért jönnek ki, hogy a saját tudományukat nálunk sajátítsák el. Valószínű, hogy más embertársaimmal is megtörtént ez már, amikor a német gazdasági tudományt dicsőítve, nem lelte fel annak magyar eredetét. (Sch.)

Ij magtényesztő vállalat. A Magyar Agrár- és Járásbank R.-T., a Lange & Staeker magkereskedelmi R.-T.-gal Stettin, közösen „Selecta” magtermelő részvénytársaság cég alatt Keglevich Gábor gróf, v. b. t. i. elnököltével 10.000.000 korona alaptőkével magtényesztő részvénytársaságot alapított. Az új vállalat célja az általa bérlet gazdaságba modern, szakszerűen berendezett tenyésztelepet létesíteni és a telepen elsőrangú magtisztító berendezést felállítani. Az új részvénytársaság gazdák bevonásával gazdák birtokain szakszerű vezetés és ellenőrzés mellett vetőmagvak termelésével fog foglalkozni.

A sütőipari szakkönyvtár kiadta Hérics-Tóth Jenő dr. „A tésztaemlék kezelésével előforduló vegyi és bakteoriológiai jelenségek” című munkáját. E könyvben felvilágosítás nyerhető az élesztő, kovász, sütőporok jelentőségéről. A kelesztéskor lefolyó eseményekről a kelesztés és liszt hasznos és káros mikroorganizmusairól, a sütőiparnak az erjedési iparral való rokonságáról.

Méhészeti tanfolyam Vajtán. Zichy Aladár gróf kezdeményezéséből és a méhészet iránt érzett meleg lelkesedéséből kifolyólag, Vajta községben a m. kir. földművelésügyi minisztérium kéthetes méhészeti tanfolyamot engedélyezett. A tanfolyam vezetésével megbízott előadó Nemes Győző szekszárdi méhészeti szaktanár volt. A tanfolyam hallgatóinak száma meghaladta a negyvenet és abban a szerecsés helyzetben voltak, hogy a szaktanár érdekes és vonzó elméleti előadásai után Zichy Aladár gróf vajtai modern és nagyméretű méhésében alkalmuk volt gyakorlatilag is bepillantani a méhészetnek különféle titkaiba. A tanfolyam hallgatói a kaptárkészítés munkálataiban gyakorlatilag résztvettek. A vizsga, mely a minisztérium által kiküldött Eberling János gödöllői méhészeti felügyelőnek a jelenlétében folyt le, kitűnő sikerrel végződött.

A Budapesti Központi Tejcsarnok R.-T. közgyűlése. A Budapesti Központi Tejcsarnok R.-T. ez évi közgyűlést június 12-én tartotta. A közgyűlés elé terjesztett üzleti jelentés szerint a termelők a Jelfolyt üzletében 11.716.063 liter tejet szállítottak be, vagyis 144.389 literrel kevesebbet, mint az előző évben. A tej forgalmát nagy mértékben megnehezítette az a körülmény, hogy bár a termelő és kereskedő között szabad lett a forgalom, a kereskedő és fogyasztó közötti viszonylatban egy a forgalombahozatali módokat, mint az eladási árat a hatóságok állapították meg. Fokozta a nehézségeket, hogy rendkívül sok savanyú tej érkezett, minek értékesítése illetőleg feldolgozása károsodással járt. Mindezek folytán az üzleti eredmény elég szerény s csak 454.438-00 K. nyereséget tüntet fel. A közgyűlés határozata értelmében ebből a nyereségösszegeből az 5%-os osztalékra 100.000 K.-t fognak fordítani.

A Szegedi Hus- és Vázaripentár R.-T. ez évi XIII. rendes közgyűlést június 12-én tartotta. Az igazgatóság jelentése szerint az 1921. évi üzleti nyereség 479.788-25 koronára rug. A közgyűlés határozata értelmében ebből az összegből összesen 257.600 koronát fordítanak osztalékra, vagyis részvényenként 14 koronát.

Gyapjuértékesítést legmagasabb áron teljesít előzetes értékkiegyenlítés mellett Párczer Gyula, Budapest, V., Honvéd-u. 38. Telefon 168-24.

A 40 év óta leendő Fischer J. részvénytársaság saak- és ponyvagyártást Budapest, Nádor-u. 31/33., mint alumsert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvafelcsészés-intézet.

Időjárás.

1922. július 1.

A meleg és száraz május után mezőgazdaságunk minden érdeke hűvös és esős júniusra utalt, hogy legalább a tizenkettedik éra ne legyen olyan mostoha, mint eddig mindenik a gazdasági év első napjától kezdve. Az egész év folyamán egyetlenegyszer sem kaptuk azt az időjárást, amelyet a gazdaság mindenkeri érdeke megkívánt volna. Értékelhető volt tehát az aggodalmas vágyakozás országsgaztér, hogy legalább a június pótoljon ki valamit az évaak folyton tartó esőelődéséből. Sajnos, a június sem ítélte meg az egész országban már már nagyon szerény mértékre tompított várakozásainkat, mert éppen csak a forróság mérséklődött valamennyire, az annyira szűkeges eső ellenben csak az országának csupán egyharmad területén következett be.

Az első félbónaphban még a májusnak forró-száraz jellege jellemzte az időjárást a másodikban legalább az időelőtti gyilkos meleg tompult meg annyira, hogy némi fűlést nyújthatott a teljesen elükkadt növényzetnek. Persze, addig a legelőik, sok takarmánytábla már ki-sültek, a tengeri és burgonya nem mozdult helyből, de

legalább a gabonák melyebb gyökérzete még megtalálta az alsóbb talajban azt a kis nyirkot, amit a hűvösebb napok beálltával mérséklődött transpiráció megkívánt. Am tengődés volt ez is, nem igazi tenyészést, pár hűtelt az aratás előtt. Végre 15-án nagyobb esők kezd ek mutatkozni, melyek megmentették, ami még menthető volt.

A nagy esők azonban csak a déli és keleti végekre szorítottak és végeredményben azt a néhány + előjelet szolgáltatották, ami az alábbi mérlegben látható. Egyebütt annyira szerénykedett az eső, hogy számos vármegye területén a rendes júniusi esőmennyiségnek a fele sem vagy annál is kevesebb adódott ki. Természetes ilyen formán, hogy a +szal jelölt vármegyéket nemcsak a mi mérlegünkben, hanem az első miniszteri termés becslésben is megtaláljuk az aránylagosan jobbak között. Amint megtaláljuk ott a minusz előjeleket is, még pedig majdnem a minuszértékek nagyságrendében a gyengébb kiállításuk sorában. Miként a tavalyi, úgy az idei gazdasági év is bizonyítja, hogy mezőgazdaságunkban az időjárás még mindig olyan nagy kockázat, amelynek kiküszöbölése vagy lefokozása legjobbjaink ambíciójára méltó feladat.

Az alábbi között csapadékmérleghez csak annyit jegyzünk meg, hogy a rondes mértékű több csapadékkal rendelkező vármegyék összterülete az ország területének csupán 35%-a, 65% azon alul marad és az ország területének 20%-án még a fel júniusi esőadag sem áztatta a talajt. A júniusi országos mérleg a következő:

Table with columns for regions (I. Duna jobbpart, II. Duna balpart, III. Duna-Tisza köze, IV. Tisza jobbpart, V. Tisza balpart) and precipitation percentages for various counties.

NYILTTÉR.

szorban foglalkozni nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Advertisement for Dr. Pécsi Dániel's medicine against diphtheria and scarlet fever. Text: 'Sertés- és juh-himlő ellen. Dr. PÉCSI DANIÉL...'

Advertisement for Gróf Károlyi Imre's plant breeding institute. Text: 'Gróf KÁROLYI IMRE NÖVÉNYNEMESÍTŐ URADALMÁNAK KEZELŐSÉGE ZALASZENTGRÓT'

Advertisement for autumn rye and wheat. Text: 'I. Nagyobb tételekben: Őszi káposzta-repce, Őszi rozs'

Advertisement for smaller quantities of autumn rye and wheat. Text: 'II. Kisebb tételekben: Őszi búzából :: :: 1-2 q-ig'

Advertisement for Hungary Serum Products. Text: 'HUNGÁRIA SZÉRUMMŰVEK R.-T. BUDAPEST, VI. SZONDY-UTCA 76.'

Advertisement for serum products. Text: 'Termeli az állatorvosi gyakorlatban használatos összes védőoltóanyagokat és szérumokat. Allamilag kipróbált sertéspestis ellenes vérsavó'

Advertisement for diagnostic department. Text: 'Külön diagnosztikai osztály. Díjtalan körmegeállpítás. Díjmentes felvilágosítást nyújtunk minden szakkérdésben.'

Large advertisement for mechanical parts and oil. Text: 'V A S MŰSZAKI CHKKEK OLAJOK Rudvas Szegek Tömitések Szerszámok Lópatkó Csavarok Csapágyfém Forrasztó-ón Rocsikenőcs Gépszir Lemez Láncok LÁNYI és WEITZENFELD Budapest, VIII., Rókk-Szilárd-u. 18. Petróleum Benzin'

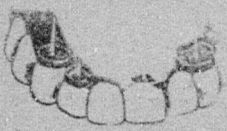
NYILTTÉR.

3 évvel ezelőtti foglalkozás nem vállal felelősséget a szerkesztőség

VASUTAT,

szabványos és keskeny nyomtávut, közhasználatra és magánüzemre
financiroz, tervez, épít, üzemben tart,
 vasúti anyagokat, kocsikat, mozdonyokat és alkatrészeket szállít a
Magyar Gazdasági és Kisvasúti Részvénytársaság
 Budapest, V., Mérleg-utca 3.

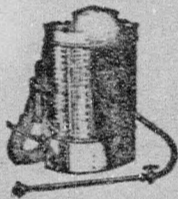
FOGAR



FOGHUZÁS, FOGTÖMÉS, MŰFOGAK, ARANYKORONÁK ÉS HIDAK, FOGSOROK.
 Gazdáknak, gazdaságosoknak és gazdasági alkalmazottaknak nagy engedmény.
 Vidékiek rendelése soron kívül elintézteti.
R. MOLNÁR SÁNDOR fogorvos, a gazdaságosság kedvelt fogorvosa, Budapest, IX., Mester-u. 13.

Rézgalic, Raffia, Rézkénpor

szab. Balaton, Turul Vermorei-rendszerű és Columbus szélőpermetezők, pálinkafűző- és mosóüstök



Kézi és háti kénporzó gépek, szénkénevezők.
 Csak egy kézzel használható
Kénporzó gépek legelősebb gyári áron beszerezhetők:
Szontágh Pál rézarugyár
 Budapest, I.K., Üllői-ut 19. Tel.: József 99-44.

Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága Budapest

VI., Vilmos-császár-ut 65. szám, I. em.

Telefon: 107-84, 129-14, 129-15. Sürgőnyel: „MEGALÉR” BUDAPEST

Wien: Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága, Wien, St. Marx. (Viehverforgalmazó, beszállító, foglalkozó Landwirte) Sürgőnyel: „Megalér” Wien.
München: Auslandsviehverkehrs-Gesellschaft m. b. H. Sürgőnyel: „Pecus” München.

! Gazdatársadalmi Intézmény!

Foglalkozik:

Szarvasmarha, sertés, juh, ló, továbbá öltött áru

adásvételével beföldön és külföldön, bizományi értékesítésével

ÁLLATSZÁLLÍTMÁNYOK CIMZENDŐK:

Szarvasmarha, borjú és juhoknál: BUDAPEST — FERENCVÁROS — MARHAVÁSÁRTÉR. ♡ WIEN, ST. MARX. ♡ MÜNCHEN, VIEHHOF.

Sertéseknél: BUDAPEST — FERENCVÁROS — SERTÉSVÁSÁRTÉR. ♡ WIEN, ST. MARX. ♡ MÜNCHEN, VIEHHOF.

Huszállítmányok és öltött áru: BUDAPEST — KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK. 355

Meghívásra szakértőket a helyszínrre kiküldjük!!! Mindennemű állatkitvált a legelőnyösebben lebonyolítunk.

BERENDELYI MÁRK

GŐZ- ÉS MOTOREKE ALKATRÉSZ GYÁRA

TELEFON: 28-23. Budapest, VI., Lehel-utca 10. Sürgőnyel: GŐZEKE

ELVÁLLALJA gőzeket, valamint bármely rendszerű **billenőgépek** szak-szerű javítását, ugyancsak az összes **kazánjavítási munkálatokat**, főképpen **új tüszekrények** építését. 9332/6

Ha biztos védekezést akar peronospora és liszthajtás ellen, úgy **VINOL**-al kevert bordóli lével permetezzen.

50% kőlény- és munkamegtakarítás. 2968 Felvilágosítást ad:

Nemzeti Közgazdasági r.-t.

Budapest, IV., Váci-utca 31-33. sz. Telefon: 13-36.

Patkányirtásra tengeri hagymát

használati utasítással kg-ként 120 K-ért szállít: **Standard Laboratorium, Budapest,** VIII., Főherceg-Sándor-u. 30/a. Telefon: 85-74.

Legújabb szakművek!

- Gyárfás J.: Magyar dry farming — K 176—
- Bittera Miklós: Általános növénytermesztés — 220—
- Weninger M.: Földbirtokreform — 33—
- Groffits G.: Gazdasági építézet — 264—
- Károly Rezső: Ingatlanok vagyonváltási törvénye és végrehajtási utasítás — 242—
- Cselkó I.: 494 kérdés és felelet a takarmányozás gyakorlatából — 198—
- Fabricsius: A magyar növénynevelés — 198—
- Jabionowski-Kadocsa: Patkányveszedelem és az ellene való védekezés — 44—
- Szilassy-Bezeredy: Mezőgazd. lexikon. Uj lenyomat. Füzve K 1650—, kötet — 1980—
- Kádár L.: Rendellenességek a méhészetben — 77—
- Dorner Béla: Sertésnevelés és hizlalás — 264—
- Gyárfás J.: Olajnövényeink termesztése — 99—
- Wellmann O.: Áll. állattenyésztéstan — 242—

Fenti árakhoz még 3% forgalmi adó számítandó!
 Postailj fejében könyvenként 12-15 korona fizetendő.
 Megrendelhető adóvált a "PATRIA" R.-T. gazdasági szak-kiadvénykiadóban, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

FIGYELŐ

UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT

BUDAPEST VIII., NAGYFUVAROS-U. 3/A.

Telefon: József 62-66.

Ötvassa az összes bel- és külföldi lapokat és megküldi belőle mindazt, ami Önt érdekli.

Béreséplést

Egy drb 8 HP Marschal féle gőze-éplőgép fa-, szalma- vagy széntüzeltésre, 64 colos, cséplőszekrényvel, garantált üzemképes állapotban, összes szerkezettel, teljes felszereléssel, teljesítménye napi 3-5 vagon, bérbe adatik vagy tulajdonos béreséplést végez. Írásbeli ajánlatok Szász János mezőgazdasági szövetkezeti igazgató, Budapest, VI., Teréz-kört 60. címre kéretnek. 6137

OLVASSA

a „Köztelek Olvasó Könyvtár”-t. — Kapható a „Patria” r.-t. gazdasági kiadvénykiadóban, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek.)

A "ALIM" nyersolajmotorokból
 hírneves **Stabil** (helyhezkötött) 7 HP, 11 HP, 13 HP, **Mobil** (kocsira szerelt) 5 HP, 7 HP
 még a következő típusokat szállítjuk azonnal budapesti raktárunkról:
Wohanka és Társa utóda R.-T. géposztálya, Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76. szám.

MAGYAR NÁDKERESKEDELMI ÉS IPARI R.-T.
 BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCA 20.
TÉLI NÁDAT
 nagy tételekben minden mennyiségben **vesz**

Ipari és mezőgazdasági vállalatok telepein, raktáraiban stb.
patkány- és egérirtást vállalatunk évi általánosságért, teljes szavatosság mellett a Tenyésztéstudományi Intézet felügyelete alatt álló, méltó felkészítést keltett **PERIRAT** és **PERIMUR** készítményeink felhasználásával.
 Emberre és a legapróbb háziállatra veszélytelen. Az irtást szakértő közegeink végzik, az eredményt állandóan ellenőrizzük.
IMMUNITÁS R.-T. orvosvegyészeti laboratórium Budapest, IV., Párisi-u. 4. TELEFON: 127-37. 2447

haszonberek emelhetők-e és milyen módon. Az 1921-22. gazdasági évre vonatkozó haszonberekemelési vagy lezárási kérelmek előterjesztésének határideje 1922. július 31.

Török kezdő. Az adásvételi szerződést a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságához be kell mutatni és a szerződés csak akkor válik jogerőssé, ha ahhoz az albizottság hozzájárul. Az előjárás hozzájárulása nem elegendő.

K. I. bérlet. Beruházása hasznosnak tekintendő, szükségességnek azért nem, mert hiszen az ambitus a cement lapok nélkül is használható volt. A hasznos beruházásokat a bérlet magával viheti, de köteles az előbbi állapotot helyreállítani. Ha a cementlapokat otthagyja, csak a beruházáskori értéket követelheti a bérheadótól.

K. A kérelem előterjeszhető, hogy a viszonyok változtak-e, azt a bíróság fogja megállapítani.

Pöttyölle. Szárazságra hajló viszonyok között kalászosainknál a vetőmag mennyiségének csökkentésével kapcsolatos széles sorokba való vetés és kapálás nagyon kétéltű fegyver a szárazság leküzdésére, mert az érés megkezdésével szokott járni. Ahol tehát néha csak egy-két napi érékülönbség van, vajjon a gazda teljes szemet vagy csak arat-e, ott a kalászosok kapálása figyelembe nem jöhet, sőt a tavaszi megfogásunk is csak szükség esetén eszközölendő. Elsősorban áll ez a buzára, ha a korán érő rosnál a kapálás, ha kifizeti magát, jóval kisebb kockázattal vihető keresztül. A kalászosok kapálása tehát csak oly vidékeken lehet kísérlet tárgya, ahol a gabona megszorulását nem ismerik. Akkor is legfeljebb géppel végezve lehet jövedelmező, míg a kézikapálás nem fizetné ki magát. A kapálással azonkívül összekötendő a műtrágyázás is, különösen a sorbátrágyázás szuperfoszfáttal, amely az érés megkezdésének veszélyét is csökkenti, azonkívül a fejlődést és beérettést is egyenletesebbé teszi. Hogy milyen sortávolsággal és mennyi vetőmaggal vessék kapálásra az egyes kalászosokat, azt csak az ott, lehető sok éven át végzett kísérletezés mondhatja meg. Tessék több táblán a rendszerű vetést többféle ritka vetéssel éveken át összehasonlítani. Kapálásra különben 15-25 cm. távolságra szokták a németek a gabonát vetni. Szárazabb vidékeken eljárnak úgy is, hogy a gépet a rendszerű vetésre beállítva jaratják ugyan, de minden második, ötödik stb. sort kibagyják, hogy azután legalább egyes - szeleesebb - sorokat megkapálhassanak. Egyébként legközelebb hozzuk Blascok Ferenc igazgató cikkét, amely a gabona kapálásával is foglalkozik és annak mikénti végzésére tájékoztatást nyújt.

R. I. Miskolc. A káposztarepce aratásának ideje hazánk déli, illetve melegebb vidékein, különösen a műtrágyázott és sűrűn vetett repcéknél, már május utolsó harmadában állhat be; rendszeren azonban az érés június első, hidegebb fekvésben vagy hűvösebb esztendőben június második felében, a kalászosok aratása előtt szokott bekövetkezni. Nincs tudomásunk róla, hogy az elmúlt évben Szepren vármegyében a repce augusztus közepén nem lett volna még beérve. Őszi repcéknél ez nem fordulhat elő, talán tavaszi repcéről volt szó, amely augusztusban, szeptemberben ér.

O. J. Lehetséges, hogy kényesebb buzafelesége van, mely inkább hajlik a megfertőzésre; biztos azonban, hogy ilyen kényes buza is meg lehet övni az ősztől, ha a csávézást pontosan az előírás szerint végezzük. Ajánljuk a m. kir. kórtani államástól a csávézási utmutatást meghozatni a csávézást szigorúan e szerint végrehajtani, az eredmény be fogja bizonyítani állításunk helyességét.

S. A. Kérheti a bérleti szerződés megszüntetését és a közölt tényállás alapján a bíróság a kérelemnek helyt is fog adni.

E. J. Fegyvernek. Az 1920. évi XXXVI. t.c. 91. § a módot ad ilyen ilyen kérelem előterjesztésére, azonban a birtok visszajuttatása csak akkor történhet meg, ha az állam a birtokot megváltás útján megszerzi. Az ön esetében, személyes viszonyai figyelembevételével, valamint akkor, ha a helybeli földhözjuttatandók kielégítése céljából egyéb ingatlan is rendelkezésre áll, nem hiszünk, hogy az állam megváltási jogával éljen.

Ötszázholdas. Kézpénz 12-16,000 K.; kétszobás lakás, szabad fűtés és világítás, 6-8 q buza, 4-6 q rozs (vagy a kettőnek megfelelően csak buza), 4-6 q árpa, 15-20 q tengeri és 15-20 q burgonya vagy ezek helyett 2-3 kat hold tenyészföld bemunkálva, 10 q ocsu, 1-2 tehéntartás növényekkel 2 éves korig, 2-3 kocartás egyéves szaporulattal és 300-600 □-l kerít föld.

B. Erzsébet. A szerződést megváltoztatni, vagy a földet visszaszerezni nem lehet. Bár sok móltánylandó körülmény szól Ön mellett, jogi alapja kérelmének nincsen.

Tejgazdaságok figyelmébe!
Hansen-féle eredeti dán
Sajtoltó porlakban és folyékony állapotban, állandóan egyenletes erősségben.
Sajt- és vajfesték a legtisztább olajokból és növényi festékekből, garantált anilinmentes.
Szintenyészetek (savfejlesztők) porlakban, állandóan friss állapotban. 2988
Jutányos árban azonnal szállít
Chr. Hansen's Laboratorium A/S.
magyarországi telepe
Budapest, IV., Ferecz-József-rakpart 15. sz. (bejárat a Sörház-útról).
Gyárak: Kopenhagen, Dánia, Reading, Anglia, Little Falls N. Y. U. S. A., Toronto, Kanada.
Sürgönyeln: „HANSENLAB BUDAPEST”

Elsőrendű bőrbakancs
valódi bőrralppal — — — 850 korona / árja
Tehénbőrbakancs fátalppal — 300 korona
és egyéb cipőfajta változatlan olcsó árban árulók.
SCHÄFER cég, Budapest, Dóbr Antal-ter 4-6.

ÚJ ÉS HASZNÁLT ZSÁKOK ÉS PONYVÁK
vétele és eladása 2781
MIKLÓS MIHÁLY
BUDAPEST, V., ARANY-JÁNOS-UTCA 24. SZÁM

Gazdasági vasutak részére
sínok, kapcsolószerkezetek, váltók, fordítókorongok és répkocsik
a GYÖRI WAGGONYGYÁR gyártmányú raktárról azonnal szállíthatók.
ANGOL-MAGYAR BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KESKENYVÁGÁNYU VASUTOSZTÁLYA
BUDAPEST, V., Vilmos-császár-ut 32. sz.

Gyapjút
előkelő külföldi posztgyárak megbízásából
legmagasabb áron
és legjobb feltételek mellett
VESZ
ZEISLER ARTUR
Budapest, V., Dorottya-u. 9., félemelet
Telefon 87-15. 2918

MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK
NAGYTELJESÍTMÉNYŰ DARÁLÓK
GAZDASÁGI SZEKEREK
MŰSZAKI CIKKEK
SATURNUS MŰSZAKI ÉS GÉPKERESKEDELMI R-T.
BUDAPEST, V., RUDOLF-TÉR 1. SZ.

Munkaruhák
gazdaságok és üzemek részére
olcsó katonaing, alsónadrág zsák
ördögbőr- és zeugnadrág ponyva
kék gépészruha lótarakó
kocsisruha, libéria, disz-szűr
legolcsóbban kaphatók:
Gutmann J. és Társa
Budapest, VII., Rákóczi-ut 16.
TELEFON: József 120-42 és József 130-05.
Kívánatra árajánlat. 2140

lakatos munkát
gazdasági építkezések részére
készít és raktáron tart
Farkas és Társa vaszerkezeti és lakatosrugár
Budapest, VI., Lehel-utca 8. sz.

HALTENYÉSZTŐ ÉS HALKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V., BÉLA-U. 8. Telefon: 79-46.
Elvállalja tőgazdaságok létesítését, kezelését. Elad saját körismert régi kipróbált tenyésztéséből származó elsőrendű tenyészanyagot. Haltermelőket megvesz, avagy bizományban értékesít belföldön és régi külföldi szervezete útján is, a legelőnyösebben saját vasuti kocsiparkjával hazszállítást vállal. — Termelési hitelt nyújt. 2509

Élelial- és Gazdasági Kereskedelmi Vállalat
GEBHARDT és KAUFMANN
szarvasmarha-, horju-, juh- és sertésbizományi üzlet 2128
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 2. sz. II. em., 7.
TELEFON: József 31-23. Sürgöny: „Jármos” Budapest.
SZÁLLIT VESZ
Fehér erdélyi Imperi fiatal jármos-örököt, továbbá jármosörököt, továbbá megrendelésre fiatal jármosbivalyokat és valódi tordal és szászregeni szilaj-tinózat legelőnyösebb napjában. prima fehér, baccard és verestarta vágómarhát.
Állatszállítványok címzendők: Szarvasmarha, horju és juhoknál: Gebhardt és Kaufmann, Budapest-Ferencváros, Sarmasztéri. Sertészállítványok címzendők: Gebhardt és Kaufmann Budapest-Ferencváros, Sertésvásártör.

Német tenyésztők által nemesített hazai elszaporítású „SATOR” védjegyű „eredeti” (original) Petkusi őszi roze és sárga zab, Schlanstedti őszi rozs és fehér zab, Eckendorfi őszi árpa, Heil-féle Frank őszi és tavaszi árpa, Viktória őszi árpa, Bavaria és Danubia tavaszi árpa, Leutewitzi sárga zab, valamint Eckendorfi, Leutewitzi és Heil-féle Remlingi talkarmányrépamag-
őszi szállításra előjegyzéseket elfogad a
„SATOR” VETŐMAGÜZEM RÉSZV.-TÁRS.
Budapest, IV., Kossuth-Lajos-u. 4., II. emelet. Telefon: 28-36. Sürgönyeln: Satormag. 2482
Ezenkívül forgalomba hozza a Bayer és Avenaria gyárak ismert és jól bevált növényvédelmi szereit, ugyancsak: Venetan-, Solbart, Uspulan, Dendrin stb.

2871

Telefon: 141-10. és 141-16.



Sürgőnycim: Földesur Budapest

Biborherét őszi bükkönyt repcét, kömény- és egyéb gazdasági magvakat a legmagasabb napi áron vásárol:

Földes Győző

mezőgazdasági mag- és terményüzlete
Budapest, V., Zrinyi-utca 14.

KOLLARIT- BŐRLEMEZ

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ** KASSAI KÖR-
SÍTÁSI RÉVÉRT
SZAGTALAN FEDÉLMEZ



**GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK,
MALMOK BEFEDÉSÉRE ÉS RÉGI
ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE A
LEGALKALMASABB**

GYÁRTJA:

**EGYESÜLT, UJPEST ÉS MONFALCONE" VEGYÉSZETI GYÁRAK
KOLLAR MIKLÓS és BREITNER.**
Közp.iroda: BUDAPEST, VI. Bajza-utca 28.

Csak az a valódi Kollarit bőrlemez, melynek tetején ezen címkevel vannak ellátva. - Utazásokat ne fogadjon el.

A használatban már bőve idejében is kitűnően bevált, elpusztíthatatlan

nehéz téli lópokrócokat

5 kg. darabonkinti súlyban, tiszta kenderanyagból, 1480 koronáért szállít az Ujgabombai kenderkészítő- és pokróggyár, Ráczalmás, Fejér megye. Megtekintésre próbaküldeményvel szolgálunk, a csomagolási és portóköltségek megtérítése-ellenében.

2864

ÉBER ERNŐ, TOEPLER OTTÓ és Társai
gazdasági üzem- és iparfejlesztő vállalat
BUDAPEST, V., Széchenyi-utca 1.
TELEFONSZÁMOK: 97-99, 94-20. Táviratcím: FERAX Budapest

Vásárol legmagasabb áron

gyapjút

külföldi kivitelre és belföldi fogyasztásra

2869

Gőzekebárszántást

eredeti FOWLER-féle gőzekkel elvállal

Wolff Ernő bárszántó-vállalkozó
Budapest-Kelenföld, II. számú postahivatal.

2878

Föld, szőlő, erdőbirtokok, földbérletek s mindenféle ingatlanok közvetítését a legelőnyösebb és leghozzájáró alapon vállalja egy Csonka-Magyarországon, mint megszállott területen: Matfaskowski „Méhkas” ingatlanforgalmi és export-import Irodája, Budapest, Rákóczi-ut 8 b. Telefon: József 72-51

III. HAASZ ADOLF gépjárműgyára **gépszijákat** Ajánl raktárról, előrendelt szinből készült **gép- és varrószijákat** minőség. Megrendelésre bármilyen kivitelben készült **vörösréz mosó- és lekvárfőző-üstöket** és más egyéb technikai borickeket. 2016

Vörösréz pálinkafőzőüstök minden nagyságban raktáron. Hékebelli minőség. Megrendelésre bármilyen kivitelben készült **vörösréz mosó- és lekvárfőző-üstöket** **Máté András** rézműgyára, Ujpest, Károlyi-utca II/a. 2117

Hatóságilag eng., lörv. bejegyzett öb.

"BOGÁR"

Magyar Mező- és Erdőgazdasági Munkavállalat
Budapest, V., Dorottya-s. 11., I. 2.

Sürgőnycim: Bogárvál Budapest. Interurban Telefon: 36-88. M. i. dr. postatakarékpénztári folyó- és csekk számla 54.177

Vállal: Mindennemű **mező- és erdőgazdasági, valamint minden ezzel kapcsolatos munkát**, nevezetesen: cukor- és takarmányrépa, tengeri, burgonya, mák, kender, len, szőlő és minden egyéb kapás, ipari és kerti termény teljes megművelését és esetleg külön **összimunkát**, illetve **betakarítást**, továbbá az összes kalászosok aratását és cséplését, erdők kitermelését úgy má, mint tűzfának, földmunkákat, alagesővezést, halastavak létesítését és berendezését, gazdasági vagy iparvasutak építését stb. általán, szakmány, részes, hónapszamos vagy napszamos feltételekkel a **legjutányosabban**. Kivánatra bővebb felvilágosítással, árajánlattal, tervezettel, költségvétellel készséggel szolgál, vagy megbízott szakembereit tárgyalni, megállapodást létesíteni, szoródní, azonnal köldi bár **hová az országban**, valamint **megszállított területekre is.**

2891

GŐZEKEKÖTÉL

Hegedős József okt. gépész-
mérnök

Budapest, IV., Papnöve-de-utca 1. sz.
TELEFON: 99-86. 2611 Sürgőnycim: HEGEMON

VILLAMOS-berendezések kastélyok, gazdaságok és községek részére, **villámhárítók** épületek és kemények részére. Külbég-vetések kidolgozását díjlanul eszközöljük. **Állomással** szolgálnak. 2890

SÜSS és TÁRSA elektrotechnikai mérnöki iroda és gyár, Budapest, VII., Fűrés-u. 72. Telefon: óra. 96-57

Gőzekeszántást vállal:
Szolinszky Jenő
mérnök, bárszántó-vállalata

2891

Telefon: József 109-74. Budapest,
Távirati cím: Szoljon, Budapest. VII., Damjanich-u. 46.

BIBÓ KÁLMÁN

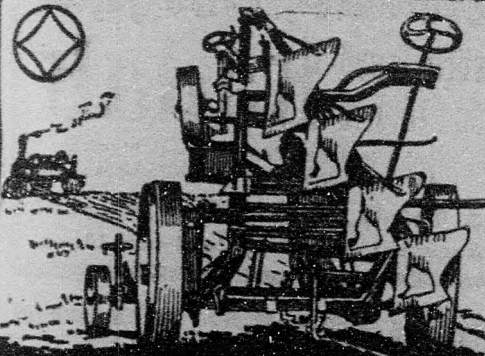
Telefon: 107-23, 131-80.
Sürgőnycim: BIBÓKÁL BUDAPEST
Fiókok: 1614

Szállítunk és veszünk mindenféle terményeket, magvakat és takarmánycikkeket.

Gabonakereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, V. kerület, Szabadság-tér 14. szám.

Rheinmetall-gőzekék

kezeskednek a biztos és okszerű üzemért.



Rheinische Metallwaaren- u. Maschinenfabrik
Düsseldorf

Központi eladási hely:
Berlin W. 8. Friedrichstr. 56-57.

Keresetlik a tejgazdaság berendezéséhez, illetve a tehéntartás fejlesztéséhez, egy kiválóan tehetséges, szorgalmas, megbízható

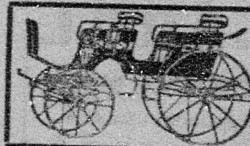
főtehenész

aki nem túlságosan fiatal, messzemenő gyakorlattal és lehetőleg elméleti előképzettséggel. Nőtlen pályázók előnyben részesülnek. Folyamodványok igények megjelölésével és bizonyítványmásokkal a Nagycsikói Cukorgyárak Részvénytársulata Gazdasági Központjához, Bük, Sopron megye intézendők.

Cséplőkészlet

nagyobb gazdaságok részére 20 lóerejű szivógázlokomobil 60 collos cséplővel. Máv. gyártmány kapható. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Cím: Kellner Antal és Fia, Budapest, V., Berlini-tér 4. szám.



Kocsjárucsarnok Szövetkezet

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51.
Telefon: József 6-18.

Építőanyagot gyártó gépek

betonfedőcserepek, betonürtömők, salaktéglák, lapok, csövek, oszlopok, lépcsőfokok stb. gyártására

közüző- és aratógépek

keverők, ásványfestékek

Dr. GASPARY & Co.

GÉPGYÁRA
MARKRANTSTÄDT — LEIPZIG mellett.
Látogatását kérjük 282. sz. Jegyzék ingyen.
Képviselet és gépraktár:
BURGHARDT EMIL, gépraktár BUDAPEST, VII., RÓZSA-U. 38/a.

Veszünk minden nagyságban SZIVÓGÁZMOTORT

Ajánlatokat Ármegjelöléssel kérünk. Cím: Kellner Antal és Fia, Budapest, V., Berlini-tér 4.

Keresek jótalaju 500-1500 m. holdig terjedő birtokbérletet

Közvetítőket díjazok. Ajánlatokat „Intenziv gazda 2876” jellegre a kiadóba kérem.

Telefon: J. 52-72 és J. 61-68.

Kraszner József



Cementárnyag R. T.
Beton, vasbeton, padló és falburkolás vállalat.
CEMENTÜVEGHORDÓ-ÉS VASBETONKAD-KÜLÖNLEGESSEGEK.
GYÁRI RAKOSFALVA, IRODAI: KEREPEST-UT 67.

Csépléshez szén, benzin, gépolajat és seperatorort

svéd gyártmány, 120 ltr, igen jutányosan szállít:
MACH és SCHMIDT, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 69. sz.

Pasztagyimóti felszított gazdaságból eladó: egy pár hintósló, egy pár muraközi igásló, 2 drb hátsló

továbbá:
5 drb hibátlan „Johnston” kéveköőaratógép és egy darab gépészhdő
Kondor Emil, Budapest, Royal-szálloda.

Minden gazda

a Kőszövek Oléó Könyvtári olvassa. Jegyzéket küld a „Patria” r. t. Budapest, IX., ÜGÖ-ut 25.

Eladó gőzcséplőkészlet

a Veszprémmegyei Talajmivelő R.-T.-nál, Veszprémben eladó egy gyárilag kijavított, kiftűző üzemképes állapotban levő 6-os Máv. gyártmányú gőzcséplőkészlet, az összes szijaxattal és tüzfecskendővel együtt. A lokomobil az idén volt hatósági vizsgálat alatt és teljesen ujjonnan van csövezve. Ára 850.000 K. Azonnal átvehető és szállítható.

Gőzeke

-részleteket mindenféle gyártmányú gőzekéhez készít és szállít precíz kivitelben, acélfogaskerekeket, fémcsapágyakat, tüzszekevényeket, ekvasakat stb. SODRONYKÖTELEKET

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, Miskolcon
Eladó: 5-ös „KENNA” eke altalajturóval

LÁNG L. GÉPGYÁR R.-T., BUDAPEST 56.

Szesz-, élesztő-, keményítőgyárak gépészeti berendezése. Stabillgőzgép. Gőzkazán. Dieselmotor. Vashordák.

Vetőmagnemesítő és Értékesítő Részvénytársaság

Vezérigazgató: Budapest, V., Mérleg-utca 3.
Székács Elemér Telefon: 128-35 és 73-73. Táviratcím: Nomesmag

Eredeti nemesített (nem utántermelt) Székács-féle vetőmagvak

öszibuza- és ösziarpa-
kizárólag nálunk kaphatók
Megrendeléseket az előjegyzések sorrendjében teljesítünk s előjegyzéseket máris elfogadunk.
Anyatelepek: Árpádhalom (Csongrád megye), Peresznye (Sopron megye), Kompolt (Heves megye), Törökbalint (Pest megye). 1595

MAGYAR AGRÁR- ÉS JÁRADÉKBANK R.-T.

VETŐMAGOSZTÁLYA VESZ ELAD
BUDAPEST, V. kerület, Nádor-utca 16. szám.
Sürgönycím: AGRÁR BUDAPEST. TELEFON: 72-01.
legmagasabb lóhere- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat. Mintázott ajánlatokat kér.
mindenmódjól kizárt és tisztított gazdasági vetőmagot.

4 HP Hofherr-Schranz-gyártmányu teljesen új Hofherr-gyártmányu teljesen új 900 %

gőzcséplőkészletek a gyári árnál olcsóbban, továbbá **cséplőkészletek** szivógázlokomobilal

teljes szerelvényekkel, összes szizajattal és ponyvával a gyári árnál olcsóbban azonnali szállításra kapható az 2882 **UNIO MŰSZAKI ÉS GÉPFORGALMI R.-T.-NÁL** Telefon: 143-63. BUDAPEST, V., Vilmos-császár-ut 72.

WD 55 HP.
RABA 40 HP
MOTOREKÉKET
használt, gyárilag javított állapotban, garancia mellett olcsón szállít
Fehér Miklós Gépgyár R.-T.
Budapest, V., Váci-ut 80. sz. 2840

KÖMÉNYT, MÁKOT
és mindenféle **HÜVELYEST**
legmagasabb áron állandóan
2889 **VÁSÁROL**
Lorsch Testvérek
terménynagykereskedése
Budapest, V., Szalay-utca 3.

**Szüretelő-, cefregyűjtő-
vörösfenyő-
és tölgyfa-Kádak**
teljes fémielszereléssel, 20-40 hl. ür-
tartalommal, előnyösen beszerezhetőek: 2888
a **GAEA R.-T.-NÁL**
Budapest, VI., Zichy-Jenő-utca 19. sz.

ZSÁKOK, PONYVÁK kölcsön és eladás. **NAGEL ADOLF** Szőlőbűtöző Ionalak. **N**
szák- és ponyvagyár és Kőművelészet
Budapest, V., Arany-János-s. 10.
Fiókok: FIUME, ZAGREB, TRIEST, WIEN
Telefon: 35-92, 30-52, 104-10, 104-90, 07-78
Sürgönytel.: NAGEL. 2803

Eichberg Ödön
szőgyártó és nyerges
Budapest, IX., Mester-u. 31.
Állandóan raktáron tartok különféle, a legjobb anyag-
ból készült, finoman kidolgozott kocsizó
LÓSZERSZÁMOT
ugyszintén nagy mennyiségben különféle gazdasági
lg. s lószerszámot, istálló- és mindennemű lófelszerelést.
Mindon megrendelést a legrövidebb időn belül elkészíték. 2806

680 kilogramm tiszta búzaszem
volt az eredmény, midőn egy
550 keresztből álló búzaszal-
mát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett cséplve, azab. betétsínes géppel szak-
értő-biztonság előtti utánszéplésűnk. **Pozst, időt és munkát takarítanak meg a**
STERN-féle szabadalmazott
dobkosár-betétléccel.
Kérdésküldésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást.
Bárdos és Brachfeld, Budapest, VI., Gyár-u. 5/A. 2609

2180 **CEMENTIPARI GÉPEKET**
betontégla, cementtörcserép, üreges betonblokkok, cement- és mozaiklapok, kut-
gyűrűk, betoncsövek, itatóvályúk, kerítésoszlopok és egyéb építőanyagok előál-
lítására gyárt és teljes homokértékesítő telepeket és aszbesztpalagyárakat berendez;
SZANTÓ és BECK mérnök speciális gépgyára
Budapest, X., Gyömrői-ut 76-78.
Vilmos Kispeszt, Bleha-gyári megálló. Telefon: József 50-83, 90-34, 40-28.
Árllapok, költségvetések díjmentesen!

11842/1922. sz. Makó város polgármesteri hivatalától.
Földhaszonbérbeadási hirdetmény.
Makó város tulajdonát tevő 455 kat. hold 576 négyszögöl területű **Nagy-
bányhegyes község** (Csanád m.) határában levő **Kaszaperi puszta**
a f. é. július hó 14-én, délelőtt 8 órakor a helyszínen megtartandó
árverésen haszonbérbe fog kiadni.
Az árverés a következő sorrendben fog eszközöltetni:
1. Árverés alá bocsátatik a földbirtokból 150 kat. hold a birtokon levő
összes épületekkel együtt a f. év október hó 1-től kezdődő 6 évi időtartamra.
2. Árverés alá bocsátatik a földbirtok többi része 10 kat. holdas parcellákban a f. év október hó 1-től kezdődő 12 évi időtartamra.
3. Árverés tartatik az egész földbirtoknak egy tagban a f. év október hó
1-től kezdődő 6 évi időtartamra való haszonbérbeadására.
A 150 kat. holdas parcella, továbbá az egész földbirtoknak egy tagban
való haszonbérbevételeire zárt ajánlatok is adhatók bo a f. év július hó 14-én
déli 12 óráig Makón, a városházán a v. közigazgatási iktatói hivatalban; az
ajánlatokhoz csatolandó az árverési feltételekben előirt óvadéknak a város
pénztárába való előzetes letételelt igazoló letétjegy. A zárt ajánlatok a szóbeli
árverés megkezdése előtt fognak felbontatni és a zárt ajánlatot tevők a szóbeli
árverésen is részt vehetnek.
Kikiáltási ár mint évi haszonbér kat. holdankint 1 mm. buza, 1/4 mm.
szemestengeri és 1/2 mm. zab.
Bánatpénzül kat. holdankint 1000 korona teendő le az árverés alkalmával.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városházán a gazdasági
hivatalban megszereshetők, kívánatra meg is küldetnek.
Makó város tanácsának, 1922. július 1-én tartatott üléséből.
2892 **Corcsa h. polgármester.**

Buza, rozs, árpa, zab,
tengeri, széna, szalma és mindennemű mezőgazdasági
termény vételét és eladását legjutányosabban bonyolítja le 2894
Dr. Toplak és Koráb terménynagy-
kereskedő cég
Budapest, IV. ker., Kossuth-Lajos-utca 6. szám.
Telefon: 118-28 és 146-74. Rövidített sürgönytel.: „Dominion, Budapest”.

Cséplőgépeink zavartalan üzemét, a
szemveszteség
lényeges csökkentését, üzemi
kiadásainak apasztását elérheti a
„GABONAMENTŐ”
MEZŐGAZDASÁGI MŰSZAKI
VÁLLALAT által
Budapest, V., Vilmos-császár-ut 42. sz.
Telefon: 185-62.
**Gépek szakszerű javítását,
új találmányok**
által (Zaymusz rendszere szerint) való
tökéletesítését, alkatrészek, üzemi anyagok be-
szerzését, gépkezelő személyzet betanítását,
tökéletesen szakképzett személyzet állítását, a
szemveszteség
hiteles, pontos megállapítását a
cséplés alatt a legpontosabban teljesítjük.
Mezőgazdasági gépek
szakértősége **Gépközvetítés**
2898

„KÜHNE” MEZŐGAZDASÁGI GÉPEI VILÁGHIRŰEK! **FŐRAKTÁRI BUDAPEST**
GYÁR, MOSON **DEBRECEN, KÁPOSVÁR** **VI., VILMOS-CSÁSZÁR-UT 59.**

Lótartók! Mindenféle **LÓSZERSZÁMOT és NYERGEKET** szállítunk bármily mennyiségben. 2615

KOLHÁNYI TESTVÉREK szíjgyáriok és nyergesek Hívótelefon: József 53-09. Budapest, IX., Viola-utca 48. sz.

Műhelyberendezések
Kovács, lakatos, gépjavító, és gardánagi műhelyek részére, legjobb minőségű bór-
szívók, ventilátorok, tábori tűzhelyek, állók,
szék, igazító és lyukasztó gépek, csavarm-
nevelő gépek stb. szerszámok, vala-
mint szerszámok, jutányos áron. 2561
ANYOS ÁRPÁD és TÁRSA
BUDAPEST, V. KER., VÁCI-UT 4. SZÁM.

Az Ujnépi Gazdaság (u. p. Nagykanizsa) sok-
szorosan első díjakkal kitüntetett televér szim-
mentáli és keletporosz-hollandi szarvas-
marhatenyésztésből
kiváló minőségű **tenyész bikák**
üzemeltetésére **tenyészkanok és süldőtenyészok**
állandóan nagyobb választékban kaphatók. 2869

Heuke-gőzekéket
és gőzekealkatrészeket
legmodernebb kivitelben szállítunk
Székely és Székely Budapest, VI.,
Liszt-Ferenéz-tér 8.
Telefon: 96-09. 2214

Juhsajt, gomolyát, tejet
és tejtermékeket
a legmagasabb napi áron (küdőre le) vásárol
Havasai Vajvállalat
Budapest, VIII., Tisza-Kálmán-tér 24.
Telefon: József 6-50. Sürgőnyelm: Havasival.

Farkas Péter
Építési vas munkák és
istálló berendezések
Készít
raktára
BUDAPEST V. Váci-ut 36 2848

ZSAR, ponyva, zsinegáru
kapható: 2579
SCHILLINGER MIKSA R.-T.,
Budapest, Rudolf-rakpart 7. sz.
Zsák- és ponyvaköcsözés.

Kéteprendszerű gézekkel
bérszántást vállal
HAJDU LÁSZLÓ okl. gépészmérnök, Budapest,
VIII., József-körút 43. 2218
Telefon: József 22-55. Sürgőnyelm: „Hajmór Budapest“

BADACSONYI RÉZKÉNPORGYÁR TAPOLCA
Szőlősgazdák!
a m. kir. földművelésügyi minisztérium 23072/1921.
VIII. sz. rendelete alapján forgalomba hozott
BADACSONYI RÉZKÉNPOR
hatásában messze felülmúlja az összes egyéb rézkén-
porokat, mert kiváló vegyi összetételével és eszményi
finom tapadó képességével fogva a szőlőbetegségek
összes gombát 24 óra alatt feltétlenül és tökéletesen
megsemmisíti, amit a gyakorlati tapasztalat és a tu-
dományos megállapítás egyaránt lényesen igazol.
A Badacsonyi Rézkénpor vegyi összetételéért a gyár
teljes felelősséget vállal, ismételte fizetellel és minden-
nemű szakkereskedővel együtt készpénzre szolgál a
Badacsonyi Rézkénporgyár vezetősege
Tapolcán, a Baiston mellett. 2782

CSÉPLÉSRE legolcsóbb
tűzelőanyag
tőzeg
elsőrangú minőségben, teljesen lég-
száraz állapotban, azonnal szállítja
Magyar Hollandi Földmívelő R.-T.
Ősi tőzegtélepe. 2810
Eladási iroda: Magyar Hollandi Földmívelő
R.-T., Budapest, V., Bálvány-utca 16.

Gépszij la gödör-
cserezési, **varró-**
és **kötőszij, gép-**
hengerolaj,
az összes kenőanyagok és a cséplőgépekhez szük-
séges felszerelési és tartozéki cikkek a legjobb
minőségben raktárról szállítók. 2692
Valódi svájci szilveszterek minden számban.
Cégem közismert legelőnyösebb feltételeiről.
FARAGÓ JÁNOS Budapest, VI., Gyár-u. 7. sz.
Telefon: 64-18. Kérjen árajánlatot.

MOTOR-ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ
BUDAPEST, ERZSÉBET-KIRALYNE-UT 82.
GYÁRT
BENZINSZIVÓGÁZMOTOROKAT, GENERÁTOROKAT

Löcsös-kocsik, szekerek,
alkatrészek, mezőgazdasági ládák,
Eszterházy s egyéb hajtó-
kocsik, butorok, háztartási cikkek,
gyermekkocsik, ajtók, ablakok,
autókarosszériák stb. stb.
tömeggyártása
NEUSCHLOSZ-LICHTIG REPÜLŐGÉP-
GYÁR ÉS FAIPAR R.-T., BUDAPEST
Eladási iroda: BUDAPEST, V., BALATON-U. 2.
TELEFONSZÁMOK: 79-43, 161-73. 2876

Triőrök
marott sajtekkel
minden gabona-
tisztításra.
Cséplőgép-
sziták. 2613
Tőrekrosták. :: Mindennemű lyukasított lemezek.
Stahel és Lenner
trőre- és lemezlyukasztógyár r.-t.
Budapest, VI., Országbíró-utca 44-46.

WOHANKA-FÉLE GAZDASÁGI MALOM
KÉSZÍT: TÉSztALISZTET, FŐZŐLISZTET, KENYÉRLISZTET, ÉTKEZÉSI DARÁT ÉS HIZLALÁSI DARÁT.
WOHANKA-TÁRSASÁG **GAZDASÁGOKBAN,**
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG **URADALMAKBAN**
BUDAPEST V. **NÉLKÜLÖZHETETLEN.**
VILMOS CSÁSZÁR-UT 76. SZÁM

Malom hossza	—	—	kb. 4 méter
szélessége	—	—	kb. 1,7 méter
magassága	—	—	kb. 2,7 méter
súlya	—	—	kb. 1200 kilogr.
Kövek átmérője	—	—	kb. 30 — 800 mm
Mindkét kő magassága	—	—	kb. 520 mm
„ „ súlya	—	—	kb. 580 kilogramm
Maghajtókerong átmé- rője	—	—	kb. 700 mm
Maghajtókerong fordul- atszám	—	—	kb. 220
Erdőszükséglet motornál	—	—	kb. 5 lóerő
Óránkénti teljesítmény	60%,	ktőlésnél:	
Szitált lisztben	—	—	kb. 75 kilogramm
Durva darabban	—	—	kb. 300 kilogramm
Finom darabban	—	—	kb. 200 kilogramm
Sima lisztben	—	—	kb. 150 kilogramm

A teljes malom irányára
Ezen malom bármilyen meglévő hely-
ségben alkalmazható és azonnal üzembe
helyezhető. Kevés helyet igényel. Kön-
nyen kezelhető. Járása nyugodt és
biztos. Vezetése nem igényel különös
szakértelmet, mert egyszerű, de amel-
lett tökéletes. A lisztzítók valódi
svájci salyemmel vannak bevonva

Modern tejjgazdasági gépeket
szolid kivitelben, ki-
váló teljesítménnyel,
minden nagyságban
szállítunk. 203
Szeparátorjainkból
eddig a világ minden
részében több mint
100.000 darab van
használatban.
Árajánlatlással készség-
gel szolgál:
Fehér Miklós Gép-
gyár R.-T., Budapest
V., Váci-ut 80.
Mielőtt vásárol, kérjen tőlünk árajánlatot!



Birtokok, szőlők, erdők, kastélyos belsőségek, hártelek, minden terjedelemben bárhol sürgősen keresetnek!

Ezerhoidas birtok főri kastélyval, erdővel, gyorvovonati állomásnál megvehető, fényképek iradalmában. — Dunántúli háromszázholdas birtok kastélyval megvehető. — Szőlőgazdaság hozóhoidas, kastélyval megvehető. — Főri kastély Budapest leg-
 etiragadóbb festői csodaszép helyén, villamos mellett, emeltes, leg-
 modernebb angol cotta-építkezés, stílusos angolparkban, külön
 épület négyszobás lakosztályval stb. azonnali beköltözhetőseggel meg-
 vehető. — **Mágnakastély** hatoldas parkkal, harmino lokalitással,
 villanyvilágítás, autogarage, istállók, külön ház, gazdasági épü-
 telek, kertezház, Budapest mellett megvehető, oetolog ötvenholdas
 szántóföld hozzávehető. — **Dunántúli** ezeröttszázholdas uradalom,
 erdővel azonnal megvehető. — **Kastély** huszhold belsőséggel meg-
 vehető, fénykép iradalmában, nagyobb birtok mellette hozzávehető

résben vagy egészben. — **Négyszázholdas** birtok hatmillióért
 azonnal megvehető. — **Ötvenholdas** mintagazdaság urakkal
 Budapest mellett, azonnal megvehető. — **Eladó birtokok, szőlők,**
 erdők, kastélyos belsőségek minden terjedelemben bárhol azon-
 nal kaphatók, nyugtázzák **Értesítés.** **Uri közbenjárókat,**
 gazdatiszteleket, lakóházakat, jegyzőket, tanácsokat gavalérossan
 honorálok! **Diskréció** biztosítva! — **Mágnakastélyok,** villák,
 bérházak, oszálházások, ipartelepek azonnal beköltözhető, Buda-
 pest legelőkelőbb helyein, megvehető. — **Szőlő** ötholdas villával,
 villamos közlekedés, egymillióért megvehető. — **Hatholdas**
 gymnocsa, szőlő, kertezet **hatzszáz** urakkal, három épület,
 kertezház, istálló, azonnal megvehető, beköltözhető. — **Szántó**
villák bebutorozva azonnal kaphatók. — **Gyártelep** Buda-

poston, azonnal megvehető. — **Gyógyfürdő,** szőlés, modern
 szállodával, megvehető, orvos vezetének beírulhat. — **Téglagyár**
 gőserőre, budapesti villamos vasútnál. — **Kőszántótelep,** cement-
 bánya Budapest mellett. — **Gőzmozgató** Post megvehető. —
Főri kastély öt holdas millióért. — **Tőke** ötvenholdas
 beértehetőseggel juthatnak. **Felvilágosítások:** **Török István** lap-
 szerkesztő vállalat, Budapest, Rákóczi-ut hevenhat, félmelet egy-
 telefon: **József** ötvenhárom-negyvenkilenc. Referenciák legelő-
 kelőbb magánoktól, közvelmes uraktól, hercegektől, egyházi fejedel-
 mektől. Kérjen birtokirásokat, a vételárak és terjedelmek megjelölésével! **Engedélyem** Országos Földbirtokrendező Bíróságnál. **Szász**
 korona közpénzvádékom beírulva! Alapítva: 1906. évben.
 Válaszbélyegek, előzetes költségek beírulásától kíméljenek! 1919

Tökéletes cséplés csak a szabadalmazott dobkosárbetételeim

alkalmazásával, mert csak ennek segítségével lehet a falásból a gabonát az utolsó szemig kitépelt.



Raktárról, postán is **KEMÉNY MANÓ** gazdasági cikkek **BUDAPEST,** V. kerület, Rudolf-
 azonnal szállíthatom: **Székely** rakpart 8. szám.

Eredeti STOCK motoreke

Telefon: 76-94. Kifőnően berendezett javítóműhelyünkben mindennemű gazdasági és ipari gépet garancia mellett javítunk. **Sürgősen: DIPLOMA**

Gazdaságberendező és Motoreke R.-T.
 Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 45. szám. 2662

5795/1922. szám. **Hirdetmény.** Csongrád község előjáróságától.

Csongrád község előjárósága zárt ajánlati versenytárgyalást hirdeti a tulajdonát képező és kifogástalan állapotban lévő 300 milliméter bőségű Vogel-féle (Stockerau) **turbószivattyú eladására.** Ezen szivattyú perccenkinti vízszállítóképesége 3 méter emelési magasság mellett 9000 liter. Tartozékai: szivókosár és 6 folyóméter 30 milliméter bőségű öntöttvas karimásos, szijhajtsra dob.

A szivattyú 14 napig volt működésben, kifogástalan állapotban van. Megtekinthető. Zárt ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 10%-ának a község penztárába való letételéről szóló nyugta melléklendő, 1922. évi július hó 17-ig nyújtandók be a községi előjárósághoz ily cím alatt: „Ajánlat a Csongrád község tulajdonát képező turbószivattyú megvételére”.

Csongrád, 1922. évi június hó 17-én. **Kovács** főjegyző.

Magyar Élelmiszerszállító és Árukereskedelmi R.-T.

Hűtőházi osztály: a modern hűtőtechnika követelményeinek megfelelőleg berendezett hűtőházunkban mindenféle élelmickek változtatlan minőségben hosszabb ideig eltarthatók. A hűtőházban nyilvános jellegű fogva bárki tetszés szerinti időre, mérsékelt díjtételek mellett beraktározhat (bármily mennyiségben) **vad, baromfi, hús, szalonna, zsír, tojás, vaj, hal, gyümölcs, fűszerek** stb. élelmickek. A beraktározás feltételei, valamint a beraktározandó áruk kezelésére vonatkozó részletes utasítással készpénzzel szolgálunk.

Szállítási osztály * Kivitel osztály * Konzerv-osztály * Áru-osztály

Igazgatóság: **BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCA 2. SZÁM.**
 Hűtőház: **IX. KER., TÓTH-KÁLMÁN-UTCA 8-10. SZ.** 2880

Gőzekekőteleket

szavatolt legmagasabb szakítási szilárdsággal eredeti gyári áron azonnal szállítok 2770

Toepffer Róbert mérnök
 gazdasági vállalkozó **Budapest, I., Mészöly-u. 6.** Telefon: József 86-06.

Biborheremagot

repeét, szőszabókkönyv kivitel céljából a legmagasabb áron vásárolok. Minta mielőbbi beküldésére ár és mennyiség megjelölésével tisztelettel felkérem. 2887

WEINER VILMOS terménykereskedő, Szombathely

Önkéntes árverés

Taktaharkányban, báró Harkányi János uradalmában elhelyezve lévő **23 db jármű, 3 tehén, 7 növendék, 1 bika, 1 bivaly, továbbá 14 ló (7 kanca, 7 herélt), ígás szerszámok és szekerek**

július hó 16-án

d. e. 10 órakor a vasúti állomás közvetlen közelében fekvő Harkányi-majorban önkéntes árverésen el fognak adni. 2875

FOKOZZUK GAZDASÁGAINK JÖVEDELMIÉT!

Telefon: 97-83. **„IRUS-MŰVEK”** NAGY. KÖZPONTI MŰSZAKI IRUDA **BUDAPEST, VI., PODBÁNYI-UT 21.** **Sürgősen: IRUS-MŰVEK.**

Specialitásként szállít azonnali: **LEGJOBBAN BEVÁLT SZAB. „IRUS” DARÁLÓKAT** és **MALOMBERENDEZÉSEKET** az összes gazdasági magvak, szilvas és rostos termények feldolgozására.

Továbbá szállít 4- és 3-vasú Herkules motorekéket benzin- és petroleumhajtásra berendezve.

A modern technika legtökéletesebb alkotása.

Óránként leiszánt 1 kat. holdat. Bármely költött agyagtalajban vagy laza humektalajban kifogástalan munkát végez

Szánt Arat Csépel Vontat

Könnyű, egyszerű kezelés, nagy teljesítmény, minimális üzemköltség. Előrendő referenciák. 2621 **Logmeszszobhmenő jótállás.**

☛ Képes ismertető árajánlat ingyen és bérmentve! ☛

EREDETI SIMMERINGI 12 HP magánjáró benzinmotor

mely **Csépel** (800 %^m vagy 900 %^m cséplőt hajti) **Wontat** **Szánt** (10 óra alatt 4 holdat, 7 kg. holdankénti benzinfogyasztással).

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., VILMOS-CSASZÁR-UT 61. SZ.
TELEFON: 46-03. 2709

Szab. „REKORD II” sorba vet — sorba trágyáz

Beszerezési ára a használata által elérhető jelentékeny **műtrágyamegtakarításból** és tetemes **termeléstöbbletből** az első évben többszörösen **szorgterül.**

Saját érdeke minden gazdának, a tavaszi vetési munkálatok alkalmából, mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjék a **„REKORD II”** vetőgép iránt. Felvilágosítással szívesen szolgál!

a M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest 2820



Gőzekék,

„ASTRA“ GÁZEKÉK, LAKÓKOSCIK, VIZHORDÓ-KOSCIK, SODRONYKÖTELEK azennel szállíthatók.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPEYÁRÁNAK VEZÉRCYNOKSÉGE
BUDAPEST, VILMOS-CSÁSZÁR-UT 32. 2738

BENZINT motorekékhöz, valamint autobenzint motorhajtó (nyers) gázolajat **MAYER és MOLLER**

Import petróleumot, speciális istálló-égőolajat, mindennemű gép- és hengerolajat, towotte gépszirt, fekete, sárga la, valamint sárga és kék uszó kocsikenőcsöket és mindennemű speciális kemőanyagokat, valamint kátrány- és bőrfedellemezeket, aszfalt elszigetelőlemezt, karbolineumot, fedél-mázt, kátrányt, facementet, szurkot és minden más speciális kátránytermékeket szállít

MAYER és MOLLER
OLAJ-, GÉPKENŐCS- ÉS VEGYIPARI GYÁR R.-T.
Budapest, VI. ker., Eötvös-utca 42. szám.

TELEFONOK: Igaagató és Internumban: 75-80. Rendelési cse-
velés: 75-83. Kúló rakártelep: Budapest, V., Ipoly u. 15. és
V., Tisográdi u. 34. Telefon: 142-90. Vasúti lefejtő-telep:
170-54. telefonszám. Upposi tárolótelep: 19-24. telefonszám.
Kivánatra mőltányos feltételek mellett ártódi kedvezmény.

QUITTNER és KOLLMAN

termény- és gabonakereskedők
Központ: Budapest, V., Géza-utca 9.

Táviratcím:
FUNDAMENTUM
BUDAPEST

Fiókok: Miskolcz és Nagykanizsa
Hengergőzmalom és szeszgyár: Szentmártonkőta

Uj RABA teherautók

REIMAN Budapest, V., Vörösmarty-tér 3.
Telefon: 141-03, 148-77. 2128



Plombák
és fogók
Ujagh Árpád
Budapest, I.,
Northy-M.-ut 66.

LÓSZERSZÁM

igás és jukker, pokróc, férfi és női nyergok
GÁL MINÁLY sziggyártó, BUDAPEST, VI.,
Lázár-utca 16. (Operaház mögött)
Olcsó heveder lószerszámok állandóan raktáron.



Használt és új ZSÁKOK

2867
Használt és új ZSÁKOK kaphatók Jutából
KOHN JAKAB székelyke-
SZEGED, ROUSKAY-UTCA 8.
Telefon: 12-56, 12-75. Fióküzlet: WIEN

Gőzekebárszántást

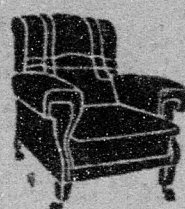
601
őszi és tavaszi szántást, gyepfőrést, szőlőtelepek,
faiskolák, ordósítések mély rigólizsását elvállalja

Izeri IZSÁK GYULA gőzekebárszántási vállalat
BUDAPEST, I., KENDE-U. 12. Telefon: József 85-18.

Motorhajtó lengyel gáz (nyers) Olajat

motorhajtó benzint,
gép- és hengerolajat

2306
valamint kocsikenőcsöt, gépszirt legújtanysabban szállít:
„METEOR“ Világítási és Olajkereskedelmi R.-T.
Budapest, IX., Közraktár-u. 28. Telefon: József 45-91.



BŐRBUTOROK

és ezek elkészítéséhez külföldi finom marhabőrök is
raktáron. Gobelin-fauteuilök, ebédlöszékek. Párná-
zott ülőbutorok speciális műhelye. Renoválás és bőrfestés

KENDI SÁNDOR
Budapest, IV., Korona-utca 1. Telefon: 74-74.

TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK ÉS BERENDEZÉSEK,



mint encenbergi fejővödörök, fejőszil-
kék, tejbődönök, tejmérők, tej-
hűtők, kannák stb. Teljes

vaj- és sajtgyárak berendezése.

A világhíró LANZ tejfőzőgépek vezérköpviselője.

Ajánlattal szolgál: 2710

HANN ARTHUR és TÁRSAI BUDAPEST, VIII.,
Üllői-ut 62/B.

Hazai gyártmány!



WEISS MANFRED ACÉL ÉS
FÉMMEVEI R.-T. GYÁRÁBÓL

Lófogatu és ökörfogatu gazdasági szekerek

és ezek alkatrészei: kerekek, löcsők, oldalak stb., legjobb kivitelben olcsón kaphatók.
Ábrás árjegyzéket és legolcsóbb ajánlatot készséggel küld!

„PYRAMIS“ Magyar Földbirtokosok és Földbérők Kereskedelmi R.-T.
Budapest, VI., Teréz-körút 26. sz.

TELEFON: 65-49, 65-50. 2871
Sürgőnycim: PYRAMIS BUDAPEST